

Onsdag, den 6. maj 2009

## **Elektroniske kommunikationsnet og -tjenester \*\*\*II**

P6\_TA(2009)0361

**Europa-Parlamentets lovgivningsmæssige beslutning af 6. maj 2009 om Rådets fælles holdning med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2002/21/EF om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, direktiv 2002/19/EF om adgang til og samtrafik mellem elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter og direktiv 2002/20/EF om tilladelser til elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (16496/1/2008 - C6-0066/2009 - 2007/0247(COD))**

(2010/C 212 E/41)

(Fælles beslutningsprocedure: andenbehandling)

*Europa-Parlamentet,*

- der henviser til Rådets fælles holdning (16496/1/2008 - C6-0066/2009),
  - der henviser til sin holdning ved førstebehandling <sup>(1)</sup> til Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådet (KOM(2007)0697),
  - der henviser til Kommissionens ændrede forslag (KOM(2008)0724),
  - der henviser til EF-traktatens artikel 251, stk. 2,
  - der henviser til forretningsordenens artikel 62,
  - der henviser til indstilling ved andenbehandling fra Udvalget om Industri, Forskning og Energi (A6-0272/2009),
1. godkender den fælles holdning som ændret;
  2. pålægger sin formand at sende Parlamentets holdning til Rådet og Kommissionen.

---

<sup>(1)</sup> Vedtagne tekster af 24.9.2008, P6\_TA(2008)0449.

Onsdag, den 6. maj 2009

**P6\_TC2-COD(2007)0247**

**Europa-Parlamentets holdning fastlagt ved andenbehandlingen den 6. maj 2009 med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/.../EF om ændring af direktiv 2002/21/EF om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, direktiv 2002/19/EF om adgang til og samtrafik mellem elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter og direktiv 2002/20/EF om tilladelser til elektroniske kommunikationsnet og -tjenester**

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

- under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 95,
- under henvisning til forslag fra Kommissionen,
- under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg <sup>(1)</sup>,
- under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget <sup>(2)</sup>,
- efter proceduren i traktatens artikel 251 <sup>(3)</sup>,

og ud fra følgende betragtninger:

- (1) Det nuværende EU-regelsæt for elektronisk kommunikation udgøres af fem direktiver: direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet) <sup>(4)</sup>, direktiv 2002/19/EF (adgangsdirektivet) <sup>(5)</sup>, direktiv 2002/20/EF (tilladelsesdirektivet) <sup>(6)</sup>, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/22/EF af 7. marts 2002 om forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og tjenester (forsyningspligtdirektivet) <sup>(7)</sup> og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor (direktiv om databeskyttelse inden for elektronisk kommunikation) <sup>(8)</sup> (i det følgende samlet benævnt »rammedirektivet og særdirektiverne«); Kommissionen skal jævnligt vurdere, hvordan disse direktiver fungerer, bl.a. for at afgøre, om den teknologiske og markedsmæssige udvikling giver grund til ændringer.
- (2) I den forbindelse fremlagde Kommissionen sine første konklusioner i en meddelelse af 29. juni 2006 om revurderingen af EU's regelsæt for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester. På grundlag af disse første konklusioner er der gennemført en offentlig høring, hvoraf det er fremgået, at det vigtigste problem at tage op er den omstændighed, at der stadig ikke er skabt et indre marked for elektronisk kommunikation. Det konstateres navnlig, at uensartet lovgivning og uoverensstemmelser mellem de nationale tilsynsmyndigheders aktiviteter sætter ikke blot sektorens konkurrenceevne på spil, men også de væsentlige fordele, som konkurrence på tværs af grænserne medfører for forbrugerne.

<sup>(1)</sup> EUT C 224 af 30.8.2008, s. 50.

<sup>(2)</sup> EUT C 257 af 9.10.2008, s. 51.

<sup>(3)</sup> Europa-Parlamentets udtalelse af 24.9.2008 (endnu ikke offentliggjort i EUT), Rådets fælles holdning af 16.2.2009 (EUT C 103 E af 5.5.2009, s. 1) og Europa-Parlamentets holdning af 6.5.2009.

<sup>(4)</sup> EFT L 108 af 24.4.2002, s. 33.

<sup>(5)</sup> EFT L 108 af 24.4.2002, s. 7.

<sup>(6)</sup> EFT L 108 af 24.4.2002, s. 21.

<sup>(7)</sup> EFT L 108 af 24.4.2002, s. 51.

<sup>(8)</sup> EFT L 201 af 31.7.2002, s. 37.

Onsdag, den 6. maj 2009

- (3) EU's regelsæt for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester bør derfor revideres, med henblik på at få et fuldt fungerende indre marked for elektronisk kommunikation ved at styrke fællesskabsordningen for regulering af operatører med en stærk markedsposition på de centrale markeder. Reformen af regelsættet suppleres ved || Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. .../2009 af ... [om oprettelse af **Sammenslutningen** af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for **Elektronisk Kommunikation (BEREC) og dens støttekontor**] (\*). Reformen omfatter også opstilling af en effektiv og koordineret strategi for frekvensforvaltning, der skal skabe et europæisk samarbejdsområde for information, samt skærpelse af bestemmelserne for brugere med handicap for at opnå et informationssamfund, der er åbent for alle.
- (4) *I erkendelse af, at internettet er nødvendigt i uddannelsesøjemed og i forbindelse med den praktiske udøvelse af ytringsfriheden og adgangen til information, bør enhver begrænsning for udøvelsen af disse grundlæggende rettigheder være i overensstemmelse med den europæiske konvention om beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder. Kommissionen bør i forbindelse med disse spørgsmål iværksætte en bred offentlig høring.*
- (5) Målet er gradvis at mindske mængden af forhåndsregulerende sektorspecifikke bestemmelser, efterhånden som konkurrencen på markederne udvikler sig, og i sidste instans at lade den elektroniske kommunikation blive styret udelukkende gennem konkurrencelovgivningen. Da markederne for elektronisk kommunikation har udvist stærk konkurrencedynamik de seneste år, er det meget vigtigt, at forhåndsregulerede forpligtelser kun benyttes, hvor der ikke er effektiv og bæredygtig konkurrence.
- (6) *Kommissionen bør i forbindelse med sine undersøgelser af, hvordan rammedirektivet og særdirektiverne fungerer, vurdere, om der på baggrund af udviklingen på markedet og med sigte på både konkurrence og forbrugerbeskyttelse fortsat er behov for bestemmelserne om sektorspecifik forhåndsregulering i artikel 8-13a i direktiv 2002/19/EF (adgangsdirektivet) og artikel 17 i direktiv 2002/22/EF (forsyningspligtdirektivet), eller om de skal ændres eller ophæves.*
- (7) For at sikre en forholdsmæssig og smidig tilgang til de varierende konkurrencevilkår **bør** de nationale tilsynsmyndigheder **have mulighed for** at definere markeder på subnational basis og ophæve forpligtelser på markeder og/eller i geografiske områder, hvor der er en effektiv infrastrukturkonkurrence.
- (8) *For at opfylde målene i Lissabondagsordenen er det nødvendigt at skabe passende incitamenter for investering i nye høj-hastighedsnet, der støtter innovationen i forbindelse med indholdsrige internet-tjenester og styrker Den Europæiske Unions internationale konkurrenceevne. Sådanne net har et enormt potentiale til at give forbrugerne og erhvervslivet i hele Den Europæiske Union fordele. Det er derfor afgørende at fremme bæredygtige investeringer i udviklingen af disse net, idet man fastholder konkurrencen og øger forbrugernes valgmuligheder gennem forudsigelighed og sammenhæng i reguleringen.*
- (9) *Kommissionen anerkendte i sin meddelelse af 20. marts 2006 »Bredbånd til hele EU«, at der i Den Europæiske Union er regionale uligheder med hensyn til adgangen til højhastighedsbredbåndstjenester. Lettere adgang til frekvensressourcer vil lette udviklingen af højhastighedsbredbåndstjenester i fjerntliggende regioner. Trods den generelle stigning i antallet af bredbåndsforbindelser har bredbåndsadgang kun vundet begrænset udbredelse i en række regioner på grund af de høje omkostninger som følge af lav befolkningstæthed og en isoleret beliggenhed. For at sikre investeringer i nye teknologier i underudviklede regioner bør reguleringen af elektronisk kommunikation være i overensstemmelse med andre politiske foranstaltninger, herunder statsstøttepolitikken, samhørighedspolitikken og de bredere industripolitiske målsætninger.*
- (10) *I forbindelse med offentlige investeringer i netværk bør princippet om ikke-diskrimination overholdes. Med henblik herpå bør offentlig støtte tildeles ved åbne, gennemsigtige og konkurrencedygtige procedurer.*

(\*) EUT L ...

Onsdag, den 6. maj 2009

- (11) For at gøre det muligt for de nationale tilsynsmyndigheder at opfylde de mål, der er opstillet i rammedirektivet og særdirektiverne, særlig om gennemgående interoperabilitet, bør anvendelsesområdet for rammedirektivet udvides til også at omfatte visse aspekter af radio- og teleterminaludstyr som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/5/EF af 9. marts 1999 om radio- og teleterminaludstyr samt gensidig anerkendelse af udstyrets overensstemmelse<sup>(1)</sup>, og forbrugerudstyr til digital-tv for at lette adgangen for handicappede brugere.
- (12) Visse definitioner bør tydeliggøres eller ændres, så de afspejler den markeds-mæssige og teknologiske udvikling, og så tvetydigheder, der er konstateret ved gennemførelsen af regelsættet, fjernes.
- (13) De nationale tilsynsmyndigheders uafhængighed bør styrkes, så de kan anvende regelsættet med større gennemslagskraft, og så deres autoritet og forudsigeligheden i deres afgørelser øges. Til dette formål bør det udtrykkelig fastsættes i national ret, at den nationale tilsynsmyndighed, der er ansvarlig for forhåndsregulering af markedet eller for bilæggelse af tvister mellem virksomheder, i udførelsen af sine opgaver er beskyttet mod indblanding udefra og politisk pres, der kan forhindre en uafhængig vurdering af de sager, den skal behandle. *En sådan påvirkning udefra gør en instans, der medvirker i den nationale lovgivningsproces, uegnet til at fungere som tilsynsmyndighed under regelsættet.* Derfor bør der på forhånd opstilles regler for, på hvilket grundlag ledelsen for en national tilsynsmyndighed kan afskediges, så enhver rimelig tvivl om tilsynsmyndighedens uafhængighed og upåvirkelighed over for eksterne faktorer fjernes. Det er vigtigt, at de nationale tilsynsmyndigheder, der er ansvarlige for forhåndsregulering af markedet, har deres eget budget, der bl.a. sætter dem i stand til at ansætte tilstrækkeligt med kvalificeret personale. Af hensyn til åbenhed i forvaltningen bør dette budget hvert år offentliggøres.
- (14) For at skabe retlig sikkerhed for markedsdeltagerne bør klageinstanserne udføre deres funktioner effektivt; klagesager bør navnlig ikke være unødigt langvarige. ***Foreløbige foranstaltninger, der suspenderer virkningerne af en national tilsynsmyndigheds afgørelse, bør kun være tilladt, hvis det er presserende nødvendigt for at forhindre, at den part, der har anmodet om disse foranstaltninger, påføres alvorlig og uoprettelig skade, og når det er nødvendigt af hensyn til balancen mellem parternes interesser.***
- (15) Der har været store forskelle i den måde, hvorpå klageinstanserne har benyttet foreløbige foranstaltninger til at suspendere de nationale tilsynsmyndigheders afgørelser. For at skabe større ensartethed bør der indføres fælles fremgangsmåder i overensstemmelse med Fællesskabets retspraksis. Klageinstanserne bør også have ret til at anmode om tilgængelige oplysninger, som er offentliggjort af **BEREC**. I betragtning af den betydning klagesager har for, hvordan regelsættet som helhed fungerer, bør der indføres en ordning for indsamling af oplysninger om klagesager og beslutninger om suspension af de nationale tilsynsmyndigheders afgørelser i alle medlemsstater samt for rapportering af disse oplysninger til Kommissionen.
- (16) For at sikre, at de nationale tilsynsmyndigheder udfører deres opgaver effektivt, bør de oplysninger, som de indsamler, omfatte regnskabsoplysninger om de detailmarkeder, der er knyttet til engrosmarkeder, hvor en operatør har en stærk markedsposition, og som derfor reguleres af den nationale tilsynsmyndighed. Endvidere bør oplysningerne omfatte data, der sætter den nationale tilsynsmyndighed i stand til at vurdere de mulige følger af planlagte opgraderinger eller ændringer i nettopologien for udviklingen i konkurrencen eller for engrosprodukter, der stilles til rådighed for andre parter.
- (17) Den nationale høring, der skal iværksættes i henhold til rammedirektivets artikel 6, bør gennemføres før den fællesskabshøring, der er omhandlet i samme direktivs **artikel 7 og 7a**, således at interesseparternes synspunkter kan afspejles i fællesskabshøringen. Derved undgår man også at skulle gennemføre endnu en fællesskabshøring, hvis den nationale høring fører til ændring af den planlagte foranstaltning.

<sup>(1)</sup> EFT L 91 af 7.4.1999, s. 10.

Onsdag, den 6. maj 2009

- (18) De nationale tilsynsmyndigheders skønsebeføjelser må forliges med udviklingen af en ensartet reguleringspraksis og en konsekvent anvendelse af regelsættet, for at tilsynsmyndighederne kan medvirke effektivt til at udvikle og komplettere det indre marked. Tilsynsmyndighederne bør derfor støtte Kommissionens og **BEREC's** aktiviteter vedrørende det indre marked.
- (19) Den fællesskabsordning, der gør det muligt for Kommissionen at kræve, at en national tilsynsmyndighed trækker planlagte foranstaltninger vedrørende markedsafgrænsning og udpegning af operatører med en stærk markedsposition tilbage, har bidraget væsentligt til en ensartet fremgangsmåde for udpegning af forhold, hvor der kan anvendes forhåndsregulering, og hvor operatører skal være omfattet af en sådan regulering. Kommissionens overvågning af markedet og særlig erfaringerne med proceduren i rammedirektivets artikel 7 har vist, at manglende ensartethed i de nationale tilsynsmyndigheders anvendelse af afhjælpende foranstaltninger selv under lignende markedsforhold kan underminere det indre marked for elektronisk kommunikation. Derfor kan Kommissionen *bidrage* til at sikre en større grad af konsekvens i anvendelsen af afhjælpende foranstaltninger ved at vedtage udtalelser om udkast til foranstaltninger, som foreslås af de nationale tilsynsmyndigheder. For at få gavn af de nationale tilsynsmyndigheders ekspertise inden for markedsanalyse bør Kommissionen rådføre sig med **BEREC**, før den træffer sine afgørelser og/eller afgiver udtalelser.
- (20) Det er vigtigt, at regelsættet gennemføres rettidigt. Når Kommissionen har truffet afgørelse om, at en national tilsynsmyndighed skal trække en planlagt foranstaltning tilbage, bør tilsynsmyndigheden forelægge en revideret foranstaltning for Kommissionen. Der bør fastsættes en frist for notifikation af den reviderede foranstaltning til Kommissionen i henhold til rammedirektivets artikel 7, så markedsdeltagerne har mulighed for at vide, hvor længe markedsanalysen varer, og så retssikkerheden øges.
- (21) I betragtning af de korte tidsfrister, der gælder ifølge ordningen for fællesskabshøring, bør Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage henstillinger og/eller retningslinjer til forenkling af procedurerne for udveksling af oplysninger mellem Kommissionen og de nationale tilsynsmyndigheder, f.eks. hvor der er tale om stabile markeder eller mindre ændringer i tidligere notificerede foranstaltninger. Kommissionen bør også tillægges beføjelse til at tillade en undtagelse fra kravet om notifikation for at strømline procedurerne i visse tilfælde.
- (22) I overensstemmelse med målene for Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og FN's konvention om handicappedes rettigheder bør regelsættet sikre, at alle brugere, herunder handicappede slutbrugere, ældre og brugere med særlige sociale behov, har nem adgang til tjenester af høj kvalitet og til en overkommelig pris. Ifølge erklæring nr. 22, der er knyttet som bilag til slutakten til Amsterdamtraktaten, skal Fællesskabets institutioner i forbindelse med udarbejdelsen af foranstaltninger i henhold til artikel 95 i traktaten tage hensyn til handicappedes behov.
- (23) ***Et konkurrencedygtigt marked vil give brugerne et stort udvalg af indhold, applikationer og tjenester. De nationale tilsynsmyndigheder bør fremme brugernes adgang til og mulighed for at videreformidle informationer samt deres mulighed for at benytte applikationer og tjenester.***
- (24) Radiofrekvenser bør betragtes som en knap offentlig ressource, der både har stor offentlig værdi og stor markedsværdi. Det er i offentlighedens interesse, at sådanne radiofrekvenser forvaltes så effektivt og virkningsfuldt som muligt set ud fra et økonomisk, socialt og miljømæssigt perspektiv under hensyntagen til ***radiofrekvensernes vigtige rolle for elektronisk kommunikation og målene om kulturel mangfoldighed og mediepluralisme og om social og territorial samhørighed.*** Hindringer for en effektiv udnyttelse ***bør derfor*** gradvist fjernes.
- (25) ***Frekvenspolitiske tiltag i Det Europæiske Fællesskab bør hverken berøre foranstaltninger, der under overholdelse af fællesskabsretten træffes på fællesskabsplan eller på nationalt plan med sigte på almenyttige målsætninger, navnlig i forbindelse med regulering af indhold og med av- og mediepolitikken, eller medlemsstaternes ret til at tilrettelægge og anvende deres radiofrekvenser på en måde, der tjener den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller forsvaret.***

Onsdag, den 6. maj 2009

- (26) *Skiftet fra analogt til digitalt jordbaseret tv vil, under hensyntagen til de forskellige forhold i medlemsstaterne og som følge af den digitale teknologis bedre transmissionseffektivitet, øge tilgængeligheden af værdifulde frekvenser inden for Fællesskabet (»digitaliseringsdividenden«).*
- (27) Inden der foreslås en specifik harmoniseringsforanstaltning i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 676/2002/EF af 7. marts 2002 om et frekvenspolitisk regelsæt i Det Europæiske Fællesskab (frekvenspolitikbeslutningen) <sup>(1)</sup>, bør Kommissionen foretage en konsekvensanalyse, der vurderer omkostninger og fordele ved de foreslåede foranstaltninger, f.eks. opnåelse af stordriftsfordele og tjenesternes interoperabilitet til gavn for forbrugerne, indvirkningen på effektiv brug af radiofrekvenser eller ønsket om harmoniseret anvendelse i de forskellige dele af Den Europæiske Union.
- (28) Selv om frekvensforvaltningen forbliver under medlemsstaternes kompetence, kan **strategisk planlægning**, samordning og i givet fald harmonisering på fællesskabsplan medvirke til at sikre, at frekvensbrugerne får fuldt udbytte af fordelene ved det indre marked, og at EU's interesser forsvares effektivt på globalt plan. **Derfor bør der i nødvendigt omfang opstilles lovgivningsmæssige flerårige radiofrekvenspolitikprogrammer, som fastlægger de politiske retningslinjer og målsætninger for den strategiske planlægning og harmonisering af brugen af radiofrekvenser i Fællesskabet. Disse politiske retningslinjer og målsætninger kan indeholde henvisninger til den adgang til og den effektive udnyttelse af radiofrekvenser, der er en forudsætning for etableringen af et funktionsdygtigt indre marked, samt, hvor det er relevant, henvisninger til harmonisering af procedurerne for tildeling af generelle tilladelser eller individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser, hvor det måtte være nødvendigt for at overvinde hindringer for det indre marked. Disse politiske retningslinjer og målsætninger bør være i overensstemmelse med bestemmelserne i dette direktiv og særdirektiverne.**
- (29) *Kommissionen har givet udtryk for, at den agter at ændre Kommissionens afgørelse 2002/622/EF af 26. juli 2002 om nedsættelse af en frekvenspolitikgruppe <sup>(2)</sup>, inden dette direktiv træder i kraft, således at Europa-Parlamentet og Rådet får mulighed for at anmode om mundtlige eller skriftlige udtalelser eller rapporter fra frekvenspolitikgruppen om frekvenspolitikken i forbindelse med elektronisk kommunikation, og således at frekvenspolitikgruppen rådgiver Kommissionen om det foreslåede indhold af frekvenspolitikprogrammerne.*
- (30) Bestemmelserne om frekvensforvaltning i dette direktiv bør være forenelige med arbejdet i internationale og regionale organisationer, der beskæftiger sig med radiofrekvensforvaltning, såsom Den Internationale Telekommunikationsunion (ITU) og Den Europæiske Conference of Post- og Teleadministrationer (CEPT), for at sikre en effektiv forvaltning og harmonisering af frekvensanvendelsen i hele Fællesskabet og **mellem medlemsstaterne og andre medlemmer af ITU.**
- (31) Radiofrekvenser bør forvaltes således, at skadelig interferens undgås. Det grundlæggende begreb skadelig interferens bør derfor defineres tydeligt, så regulerende indgreb begrænses til, hvad der er nødvendigt for at forhindre en sådan interferens.
- (32) Den nuværende frekvensforvaltning og måden at fordele frekvenser på er generelt baseret på administrative beslutninger, der ikke er tilstrækkeligt fleksible til at tage højde for den teknologiske og økonomiske udvikling, særlig den hurtige udvikling inden for trådløs teknologi og den stigende efterspørgsel efter båndbredde. De urimelige forskelle mellem de nationale politikker medfører øgede omkostninger og tabte markedsmuligheder for frekvensbrugerne og forsinker innovationen til skade for det indre marked, forbrugerne og økonomien som helhed. Desuden kan vilkårene for adgang til og brug af radiofrekvenser variere, alt efter hvilken type operatør der er tale om, til trods for at de elektroniske ydelser, der leveres af disse operatører i stigende grad overlapper hinanden; dette medfører spændinger mellem rettighedshaverne, skævheder i priserne på adgang til frekvenser og en mulig forvriddning af det indre marked.

<sup>(1)</sup> EFT L 108 af 24.4.2002, s. 1.

<sup>(2)</sup> EFT L 198 af 27.7.2002, s. 49.

Onsdag, den 6. maj 2009

- (33) Landegrænserne får stadig mindre betydning for, hvordan frekvensressourcerne udnyttes bedst. En opsplittet forvaltning af adgang til frekvensrettigheder virker begrænsende for investeringer og innovation og forhindrer operatører og udstyrsfabrikanter i at høste stordriftsfordele; derved hæmmes udviklingen af et indre marked for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, der anvender radiofrekvenser.
- (34) Fleksibilitet i frekvensforvaltningen og adgangen til frekvenser bør øges gennem teknologi- og tjenesteneutrale tilladelser, der tillader frekvensbrugerne at vælge de bedste teknologier og tjenester til udnyttelse af frekvensbånd, der **i de relevante nationale planer for frekvenstildeling, der er opstillet i overensstemmelse med fællesskabsretten (»principperne om teknologi- og tjenesteneutralitet«), står til rådighed for elektroniske kommunikationstjenester** . Administrative beslutninger om brug af bestemte teknologier og tjenester bør gælde, når mål af almen interesse står på spil, og bør være klart begrundede og jævnlige tages op til fornyet overvejelse.
- (35) Begrænsninger i princippet om teknologineutralitet bør være relevante og begrundet i nødvendigheden af at undgå skadelig interferens, f.eks. ved at stille krav om udstrålingsmasker og effektniveau, at beskytte folkesundheden ved at begrænse befolkningens udsættelse for elektromagnetiske felter, at sikre velfungerende tjenester gennem et passende niveau for tjenesternes tekniske kvalitet, uden nødvendigvis at udelukke muligheden for at anvende mere end en tjeneste i samme frekvensbånd, at sikre en passende fælles brug af frekvenser, særlig hvor brugen kun er betinget af generelle tilladelser, at sikre effektiv brug af frekvenser eller at opfylde almenlystige mål i overensstemmelse med fællesskabsretten.
- (36) Frekvensbrugerne bør også kunne vælge frit, hvilke tjenester de vil tilbyde via frekvenserne, idet der dog skal tages hensyn til overgangsforanstaltninger i forbindelse med tidligere erhvervede rettigheder. **Der bør på den anden side tillades foranstaltninger, der kræver, at der** tilbydes en bestemt tjeneste for at opfylde klart afgrænsede almenlystige målsætninger, herunder menneskers sikkerhed, fremme af social, regional eller territorial samhørighed, eller effektiv udnyttelse af frekvensressourcerne, hvis en sådan fravigelse er nødvendig og står i et rimeligt forhold til målene. Disse mål bør omfatte fremme af kulturel og sproglig mangfoldighed og mediepluralisme som fastlagt af medlemsstaterne i overensstemmelse med fællesskabsretten. Medmindre det er nødvendigt for at beskytte menneskers sikkerhed eller **undtagelsesvis for at** opfylde andre almenlystige mål **som defineret af medlemsstaterne i overensstemmelse med fællesskabsretten**, bør undtagelser ikke give bestemte tjenester eksklusiv brugsret, men i stedet give de pågældende tjenester forrang, så andre tjenester eller teknologier så vidt muligt også kan anvende samme frekvensbånd.
- (37) Det henhører under medlemsstaternes kompetence at fastlægge omfanget og arten af enhver undtagelse vedrørende fremme af kulturel og sproglig mangfoldighed og mediepluralisme.
- (38) Da tildeling af frekvenser til bestemte teknologier eller tjenester udgør en fravigelse af principperne om teknologi- og tjenesteneutralitet og begrænser friheden til at vælge, hvilken tjeneste der udbydes, og hvilken teknologi der anvendes, bør ethvert forslag om en sådan tildeling være omgivet af åbenhed og forelægges for offentligheden til høring.
- (39) Af fleksibilitets- og effektivitetshensyn kan de nationale tilsynsmyndigheder tillade frekvensbrugerne frit at overdrage eller udleje deres brugsrettigheder til tredjemand. Dette muliggør en markedsbaseret værdiansættelse af frekvenser. De nationale tilsynsmyndigheder bør, i betragtning af deres beføjelser til at sikre en effektiv udnyttelse af frekvensressourcerne, tage skridt til at sikre, at handel med frekvenser ikke medfører konkurrenceforvridning, hvor frekvenser ikke udnyttes.
- (40) Indførelsen af teknologi- og tjenesteneutralitet samt handel i forbindelse med eksisterende brugsrettigheder til frekvenser kan gøre det nødvendigt at anvende overgangsbestemmelser, herunder foranstaltninger for at sikre fair konkurrence, da den nye ordning kan medføre, at visse frekvensbrugere får ret til at konkurrere med frekvensbrugere, der har erhvervet deres rettigheder under mere byrdefulde vilkår. **Hvor der for at opfylde almenlystige målsætninger er tildelt rettigheder som en undtagelse fra de generelle regler eller ud fra andre kriterier end objektive, transparente, forholdsmæssigt afpassede og ikke-diskriminerende kriterier, bør situationen for indehaverne af sådanne rettigheder omvendt ikke være til skade for deres nye konkurrenter, ud over hvad der er nødvendigt for at nå den pågældende almenlystige målsætning eller en anden tilsvarende almenlystig målsætning.**

Onsdag, den 6. maj 2009

- (41) For at styrke det indre marked og støtte udviklingen af grænseoverskridende tjenester bør Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage tekniske gennemførelsesforanstaltninger vedrørende nummerforhold.
- (42) Tilladelser til virksomheder, der udbyder elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, som giver virksomhederne adgang til offentlig eller privat ejendom, er en væsentlig faktor i etableringen af elektroniske net og nye netelementer. Unødvendig kompleksitet og forsinkelse i procedurerne for tildeling af rettigheder til at installere faciliteter kan derfor udgøre en betydelig hindring for udviklingen af konkurrence. Derfor bør tildelingen af rettigheder til at installere faciliteter til godkendte virksomheder forenkles. De nationale tilsynsmyndigheder bør være i stand til at koordinere erhvervelsen af rettigheder til at installere faciliteter og stille relevante oplysninger til rådighed på deres websteder.
- (43) Det er nødvendigt at styrke medlemsstaternes beføjelser med hensyn til indehavere af rettigheder til at installere faciliteter for at sikre, at et nyt net etableres eller udbygges på en retfærdig, effektiv og miljømæssigt forsvarlig måde og uafhængigt af enhver forpligtelse for en operatør med en stærk markedsposition til at give adgang til sit elektroniske kommunikationsnet. En bedre delt udnyttelse af faciliteter kan styrke konkurrencen væsentligt og nedsætte de samlede økonomiske og miljømæssige omkostninger ved etablering af elektronisk kommunikationsinfrastruktur for virksomheder, navnlig af nye adgangsnet. De nationale tilsynsmyndigheder bør have beføjelse til at kræve, at indehaverne af rettighederne til at installere faciliteter på, over eller under offentlig eller privat ejendom deles om sådanne faciliteter eller sådan ejendom (herunder fysisk samhusning) for at tilskynde til effektive investeringer i infrastruktur og fremme af innovation efter en offentlig høring af passende varighed, hvor alle berørte parter bør have mulighed for at give deres synspunkter til kende. Sådanne ordninger for delt brug eller koordinering kan også omfatte bestemmelser om fordeling af omkostningerne ved delt brug af faciliteter eller ejendom og bør sikre, at der er en passende belønning af risici for de berørte virksomheder. De nationale tilsynsmyndigheder bør navnlig kunne pålægge delt brug af netelementer og tilhørende faciliteter såsom kabelkanaler, ledningskanaler, master, mandehuller, gadeskabe, antenner, tårne og andre høje støttekonstruktioner, bygninger eller adgangsveje til bygninger og en bedre koordinering af anlægsarbejder. De kompetente myndigheder, herunder navnlig de lokale myndigheder, bør i samarbejde med de nationale tilsynsmyndigheder også udarbejde passende koordineringsprocedurer for offentlige arbejder og andre relevante offentlige faciliteter eller anden relevant offentlig ejendom, der kan omfatte procedurer, som sikrer, at de berørte parter får oplysning om relevante offentlige faciliteter eller relevant offentlig ejendom og igangværende eller planlagte offentlige arbejder, at de underrettes rettidigt om sådanne arbejder, og at delt brug lettes så vidt muligt.
- (44) Pålidelig og sikker formidling af oplysninger via elektroniske kommunikationsnet spiller en stadig mere central rolle i økonomien og samfundet som helhed. Systemernes kompleksitet, tekniske uheld og menneskelige fejl, ulykker og angreb kan alle have følger for den fysiske infrastruktur, der bruges til at formidle vigtige tjenester til borgerne i EU, herunder e-forvaltningstjenester. De nationale tilsynsmyndigheder bør derfor sikre, at de offentlige kommunikationsnets integritet og sikkerhed opretholdes. Det Europæiske Agentur for Net- og Informationssikkerhed (ENISA) <sup>(1)</sup> bør medvirke til at øge sikkerhedsniveauet inden for elektronisk kommunikation ved blandt andet at yde ekspertise og rådgivning samt fremme udveksling af bedste praksis. Både ENISA og de nationale tilsynsmyndigheder bør have de nødvendige midler til at varetage deres opgaver, herunder beføjelser til at indhente tilstrækkelige oplysninger til, at de kan vurdere sikkerhedsniveauet i net og tjenester, såvel som omfattende og pålidelige oplysninger om faktiske sikkerhedshændelser, der har haft væsentlige følger for driften af net eller tjenester. En vellykket anvendelse af tilstrækkelige sikkerhedsforholdsregler er ikke en engangsforanstaltning, men en løbende gennemførelses-, revisions- og ajourføringsproces, derfor bør udbyderne af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester forpligtes til at træffe forholdsregler for at beskytte deres nets og tjenesters integritet og sikkerhed i overensstemmelse med de vurderede risici, idet de anvender de mest avancerede tekniske midler.
- (45) **Medlemsstaterne bør afsætte en passende periode til offentlige høringer inden vedtagelsen af specifikke foranstaltninger for at sikre, at virksomheder, der udbyder offentlige kommunikationsnetværk eller offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester, tager de tekniske og organisatoriske skridt, som er nødvendige for på hensigtsmæssig vis at imødegå sikkerhedsrisici for netværk og tjenesteydelser og for at sikre nettenes integritet.**

<sup>(1)</sup> Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 460/2004 (EUT L 77 af 13.3.2004, s. 1).

Onsdag, den 6. maj 2009

- (46) Hvor der er behov for at fastlægge et fælles sæt sikkerhedskrav, bør Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage tekniske gennemførelsesforanstaltninger med henblik på at opnå et tilstrækkeligt sikkerhedsniveau for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester i det indre marked. ENISA bør bidrage til at harmonisere relevante tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger ved at yde ekspertrådgivning. De nationale tilsynsmyndigheder bør have beføjelse til at udstede bindende instrukser vedrørende de tekniske gennemførelsesforanstaltninger, der vedtages i henhold til rammedirektivet. For at kunne varetage deres opgaver bør de have beføjelse til at efterforske tilfælde af manglende overholdelse og pålægge sanktioner.
- (47) *Med henblik på at sikre, at der ikke sker nogen konkurrenceforvridning eller -begrænsning på markederne for elektronisk kommunikation, bør de nationale tilsynsmyndigheder have mulighed for at indføre afhjælpende foranstaltninger til forebyggelse af overførsel af en stærk markedsposition fra et marked til et andet nært beslægtet marked. Det bør være klart, at den virksomhed, der har en stærk markedsposition på det primære marked, kun kan blive udpeget som værende i besiddelse af en stærk markedsposition på det sekundære marked, hvis forbindelserne mellem de to markeder er af en sådan beskaffenhed, at det er muligt at overføre den stærke markedsposition fra det primære til det sekundære marked, og hvis det sekundære marked er underlagt forhåndsregulering i overensstemmelse med de kriterier, der er fastsat i henstillingen om relevante produkt- og tjenestemarkeder <sup>(1)</sup>.*
- (48) For at give markedsdeltagerne vished om retsgrundlaget er det nødvendigt at sætte en frist for markedsanalyserne. Det er vigtigt, at der gennemføres en markedsanalyse med jævne mellemrum og inden for en rimelig tidsramme. Tidsrammen bør afhænge af, om markedet tidligere har været genstand for en markedsanalyse og er blevet notificeret i overensstemmelse med reglerne. Hvis en national tilsynsmyndighed ikke analyserer et marked inden for den fastsatte frist, kan det påvirke det indre marked negativt, og almindelige overtrædelsesprocedurer vil muligvis ikke medføre den ønskede virkning i rette tid. Alternativt bør den pågældende nationale tilsynsmyndighed kunne anmode **BEREC** om bistand til at fuldføre markedsanalysen. Denne bistand kunne f.eks. have form af en særlig task-force bestående af repræsentanter for andre nationale tilsynsmyndigheder.
- (49) På grund af den høje grad af teknologisk innovation og stærkt dynamiske markeder i sektoren for elektronisk kommunikation er det nødvendigt hurtigt at tilpasse lovgivning på en koordineret og harmoniseret måde på fællesskabsplan, da erfaringen har vist, at afvigelser mellem de nationale tilsynsmyndigheder i gennemførelsen af EU-regelsættet kan skabe hindringer for udviklingen af det indre marked.
- (50) En vigtig opgave for **BEREC** er at vedtage udtalelser i forbindelse med tvister mellem parter i forskellige medlemsstater. De nationale tilsynsmyndigheder bør derfor tage hensyn til **BEREC's** udtalelse i sådanne sager.
- (51) Erfaringerne med gennemførelsen af EU-regelsættet tyder på, at de gældende bestemmelser, der giver de nationale tilsynsmyndigheder beføjelse til at pålægge bøder, ikke har skabt et tilstrækkeligt incitament til at overholde reglerne. Tilstrækkelige håndhævelsesbeføjelser kan medvirke til en rettidig gennemførelse af EU-regelsættet og dermed øge retssikkerheden, der er en vigtig drivkraft bag investering. Hele regelsættet er præget af mangel på effektive beføjelser i tilfælde af overtrædelse af reglerne. Ved indførelsen af en ny bestemmelse i rammedirektivet om sanktioner over for brud på forpligtelser i henhold til rammedirektivet og særdirektiverne bør det derfor sikres, at der anvendes ensartede og sammenhængende principper for håndhævelse og sanktioner i hele EU-regelsættet.
- (52) Det gældende EU-regelsæt omfatter en række bestemmelser, der skulle lette overgangen fra de gamle rammebestemmelser fra 1998 til det nye regelsæt fra 2002. Denne overgang er nu gennemført i alle medlemsstater, så de nævnte bestemmelser er overflødige og bør derfor ophæves.

<sup>(1)</sup> *Kommissionens henstilling af 11. februar 2003 om relevante produkt- og tjenestemarkeder inden for den elektroniske kommunikationssektor, som er underlagt forhåndsregulering i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/21/EF om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (EUT L 114 af 8.5.2003, s. 45).*

Onsdag, den 6. maj 2009

- (53) Der bør tilskyndes til både reelle investeringer og konkurrence, som går hånd i hånd, således at økonomisk vækst, innovation og forbrugernes valgmuligheder øges.
- (54) *Konkurrencen fremmes bedst ved at sikre et økonomisk effektivt niveau for investering i nye og eksisterende infrastrukturer suppleret med regulering, hvor det måtte være nødvendigt for at opnå effektiv konkurrence i detaileddet. Et effektivt infrastrukturbaseret konkurrenceniveau findes, når infrastrukturoverlapningen er af et omfang, der betyder, at investorer kan forventes at opnå et rimeligt udbytte på baggrund af fornuftige forventninger til udviklingen i markedsandele.*
- (55) *De nationale tilsynsmyndigheder bør, når de pålægger forpligtelser i forbindelse med adgang til nye og forbedrede infrastrukturer, sikre, at disse adgangsbetingelser afspejler de omstændigheder, der ligger til grund for investeringsbeslutningen, og bl.a. tager hensyn til udbygningsomkostningerne, hvor hurtigt nye produkter og tjenester forventes at slå igennem, og det forventede detailpriseniveau. For at give investorerne planlægningsikkerhed bør de nationale tilsynsmyndigheder endvidere være i stand til om nødvendigt at fastsætte vilkår og betingelser for adgang, der er stabile gennem hensigtsmæssige analyseperioder. Disse vilkår og betingelser kan omfatte prisordninger, der afhænger af en kontrakts omfang eller løbetid, i overensstemmelse med fællesskabsretten, forudsat at de ikke har diskriminerende virkninger. Eventuelle adgangsbetingelser bør tage højde for nødvendigheden af at opretholde effektiv konkurrence til fordel for forbrugerne og virksomhederne.*
- (56) *Ved vurderingen af forholdsmæssigheden af de forpligtelser og vilkår, der pålægges, bør de nationale tilsynsmyndigheder tage hensyn til de forskellige konkurrenceforhold i de forskellige områder i medlemsstaterne.*
- (57) *Indføres der foranstaltninger til kontrol af priser, bør de nationale tilsynsmyndigheder søge at tillade investorerne et rimeligt udbytte af et bestemt nyt investeringsprojekt. Især kan der være risici forbundet med investeringsprojekter i forbindelse med nye adgangsnet, som understøtter produkter, for hvilke efterspørgslen er usikker på det tidspunkt, hvor investeringen foretages.*
- (58) *Enhver kommissionsbeslutning i henhold til artikel 19, stk. 1, i rammedirektivet bør være begrænset til reguleringsprincipper, -strategier og -metoder. For at undgå tvetydighed bør den ikke indeholde detaljerede påbud, som normalt afspejler nationale forhold, ligesom den ikke bør forbyde alternative strategier, som med rimelighed kan forventes at have tilsvarende virkning. En sådan beslutning bør være forholdsmæssigt afpasset og bør ikke indvirke på beslutninger, der er truffet af nationale tilsynsmyndigheder, og som ikke udgør nogen hindring for det indre marked.*
- (59) Bilag I til rammedirektivet indeholdt en liste over de markeder, der skulle være omfattet af henstillingen om produkt- og tjenestemarkeder, hvor det kan være berettiget at indføre forhåndsregulering. Dette bilag bør udgå, da dets formål som grundlag for udarbejdelse af den første udgave af henstilling om relevante produkt- og tjenestemarkeder ¶, er opfyldt.
- (60) Det er muligvis ikke økonomisk holdbart for nytilkomne at dække den etablerede udbyders accessnet helt eller delvis inden for et rimeligt tidsrum. I den forbindelse kan bemyndigelse til ubundet adgang til abonnentledninger eller abonnentledningsafsnit hos udbydere, der har en stærk markedsposition, lette markedsadgangen og øge konkurrencen på detailmarkederne for bredbåndsadgang. I situationer, hvor ubundet adgang til abonnentledninger eller abonnentledningsafsnit ikke er teknisk eller økonomisk gennemførlig, kan der gælde relevante forpligtelser til at udbyde ikke-fysisk eller virtuel netadgang med en tilsvarende funktionalitet.

Onsdag, den 6. maj 2009

- (61) Formålet med krav om funktionel adskillelse, hvorved en vertikalt integreret udbyder forpligtes til at oprette driftsmæssigt adskilte forretningsenheder, er at sikre, at der leveres fuldt ligeværdige access-produkter til alle udbydere i detailledet, herunder udbyderens egne vertikalt integrerede afdelinger. Funktionel adskillelse kan styrke konkurrencen på en række relevante markeder ved at reducere incitamentet til forskelsbehandling væsentligt og ved at gøre det lettere at kontrollere og håndhæve overholdelsen af krav om ikke-diskrimination. I særlige tilfælde kan et krav om funktionel adskillelse være berettiget, hvor det *trods* vedvarende *forsøg* ikke er lykkedes at sikre reel ikke-diskrimination på flere af de berørte markeder, og hvor der er ringe eller ingen udsigt til konkurrence på infrastrukturen inden for en rimelig tidsfrist, efter at der er indført en eller flere afhjælpende foranstaltninger, der tidligere ansås for hensigtsmæssige. Hvis der indføres et sådant krav, er det dog yderst vigtigt at sikre, at incitamenterne for den pågældende virksomhed til at investere i sit net bevares, og at der ikke opstår potentielle negative virkninger for forbrugerne. Der skal således først gennemføres en koordineret analyse af de forskellige relevante markeder i tilknytning til accessnettet i overensstemmelse med den markedsanalyseprocedure, der er fastlagt i artikel 16 i rammedirektivet. Under gennemførelsen af markedsanalysen og den nærmere udformning af kravet om funktionel adskillelse bør de nationale tilsynsmyndigheder være særlig opmærksomme på de produkter, der skal forvaltes af de særskilte forretningsenheder, og tage hensyn til nettets dækning og teknologiske stade, der kan have betydning for muligheden for substitution mellem fastnetjenester og trådløse tjenester. For at undgå forvridning af konkurrencen i det indre marked bør planer om funktionel adskillelse godkendes på forhånd af Kommissionen.
- (62) Gennemførelsen af funktionel adskillelse bør ikke være til hinder for passende koordineringsmekanismer, der sikrer, at moderselskabets økonomiske og ledelsesmæssige tilsynsrettigheder tilgodeses.
- (63) Den fortsatte integration af det indre marked for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester nødvendiggør en bedre koordinering af brugen af forhåndsregulering i henhold til EU-regelsættet om elektronisk kommunikation.
- (64) Hvis en vertikalt integreret virksomhed vælger at overdrage sit accessnet eller en væsentlig del af det til en særskilt juridisk enhed med en anden ejer eller oprette en særskilt forretningsenhed til at stå for accessprodukter, bør den nationale tilsynsmyndighed vurdere konsekvenserne af den planlagte transaktion for alle eksisterende forpligtelser, der er pålagt den vertikalt integrerede udbyder, for at sikre, at eventuelle nye ordninger er i overensstemmelse med direktiv 2002/19/EF (adgangsdirektivet) og direktiv 2002/22/EF (forsyningspligtdirektivet). Den pågældende tilsynsmyndighed bør gennemføre en ny analyse af de markeder, hvor den udskilte forretningsenhed driver virksomhed, og indføre, opretholde, ændre eller ophæve forpligtelser i overensstemmelse hermed. Til dette formål bør den nationale tilsynsmyndighed kunne anmode virksomheden om oplysninger.
- (65) Det kan under visse omstændigheder være hensigtsmæssigt, at en national tilsynsmyndighed indfører forpligtelser for udbydere, der ikke har en stærk markedsposition, for at nå mål som gennemgående konnektivitet og interoperabilitet mellem tjenester eller for at fremme effektivitet og holdbar konkurrence og sikre flest mulige fordele for slutbrugerne, men det er nødvendigt at sikre, at sådanne forpligtelser pålægges i overensstemmelse med EU-regelsættet og navnlig dets notifikationsprocedurer.
- (66) Kommissionen bør tillægges beføjelse til at vedtage gennemførelsesforanstaltninger med henblik på at tilpasse de vilkår for adgang til digital-tv- og -radiotjenester, der er opstillet i bilag I, til den markeds-mæssige og teknologiske udvikling. Det samme gælder den minimumsliste over vilkår i bilag II, der skal offentliggøres for at opfylde kravet om åbenhed.
- (67) Hvis markedsdeltagerne får lettere adgang til radiofrekvensressourcer, vil det bidrage til at fjerne hindringerne for markedsadgang. Desuden medvirker teknologiske fremskridt til at nedsætte risikoen for skadelig interferens i visse frekvensbånd, og dermed begrænses behovet for at tildele individuelle brugsrettigheder. Vilkår for brugen af frekvenser til udbud af elektroniske kommunikationstjenester bør derfor normalt fastlægges i generelle tilladelser, medmindre det i betragtning af frekvensernes anvendelse er nødvendigt at tildele individuelle brugsrettigheder for at beskytte mod skadelig interferens, sikre tjenesternes tekniske kvalitet, opretholde en effektiv udnyttelse af frekvenserne eller opfylde en særlig almennyttig målsætning. Beslutninger om behovet for at tildele individuelle rettigheder bør træffes i åbenhed og være afpasset efter formålet.

Onsdag, den 6. maj 2009

- (68) Indførelsen af kravet om teknologi- og tjenesteneutralitet i tildelingen af brugsrettigheder bør sammen med den udvidede mulighed for at overdrage rettigheder mellem virksomheder øge friheden og midlerne til at levere elektroniske kommunikationstjenester til offentligheden og derved også gøre det lettere at opfylde almennyttige målsætninger. Imidlertid kan visse almennyttige forpligtelser, der pålægges radio-/tv-selskaber vedrørende levering af audiovisuelle medietjenester, gøre det nødvendigt at anlægge særlige kriterier ved tildelingen af brugsrettigheder, når det anses for at være nødvendigt for at opfylde en specifik almennyttig målsætning, som medlemsstaterne har fastlagt i overensstemmelse med fællesskabsretten. De procedurer, der er forbundet med at forfølge almennyttige målsætninger, bør under alle omstændigheder være transparente, objektive, forholdsmæssigt afpassede og ikke-diskriminerende.
- (69) Da individuelle brugsrettigheder begrænser den frie adgang til radiofrekvenser, bør gyldigheden af sådanne rettigheder, der ikke er omsættelige, være tidsbegrænset. Hvor brugsrettighederne giver mulighed for at forlænge gyldighedsperioden, bør de kompetente nationale myndigheder først gennemføre en revurdering, herunder en offentlig høring, hvor udviklingen på markedet, i dækningen og på det teknologiske område tages i betragtning. I betragtning af knapheden på frekvenser bør individuelle rettigheder, der tildeles virksomheder, jævnligt tages op til fornyet overvejelse. Når de kompetente nationale myndigheder gennemfører denne revurdering, bør de afveje rettighedshavernes interesser mod nødvendigheden af at fremme indførelsen af handel med frekvenser og en mere fleksibel udnyttelse af frekvensressourcerne ved at indføre generelle tilladelser, hvor det er muligt.
- (70) *Ved mindre ændringer af rettigheder og forpligtelser forstås ændringer, som hovedsagelig er af administrativ art og ikke ændrer den generelle tilladelse og de individuelle brugsrettigheder i væsentlig grad og således ikke kan give andre virksomheder konkurrencemæssige fordele.*
- (71) De kompetente nationale myndigheder bør have beføjelse til at sikre en effektiv udnyttelse af frekvensressourcerne og i tilfælde, hvor frekvenser forbliver uudnyttede, tage skridt til at forhindre konkurrencehæmmende hamstring, der kan bremse ny tilgang til markedet.
- (72) De nationale tilsynsmyndigheder bør være i stand til effektivt at overvåge og sikre, at vilkårene for den generelle tilladelse eller brugsrettighederne overholdes, og bør bl.a. have beføjelser til at pålægge effektive økonomiske eller administrative sanktioner i tilfælde af manglende overholdelse af disse vilkår.
- (73) De vilkår, der kan knyttes til tilladelser, bør omfatte særlige betingelser vedrørende tilgængelighed for handicappede og offentlige myndigheders **og alarmtjenesters** behov for at kommunikere **indbyrdes og** med offentligheden før, under og efter en større katastrofe. I betragtning af hvor vigtig en rolle teknisk innovation spiller, bør medlemsstaterne tillige kunne udstede tilladelser til brug af radiofrekvenser til forsøgsformål, med særlige begrænsninger og betingelser, der er begrundet i, at rettighederne kun gælder til et forsøg.
- (74) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2887/2000 af 18. december 2000 om ubundet adgang til abonnentledninger <sup>(1)</sup> har vist sig at være et virkningsfuldt redskab i den indledende fase af åbningen af markedet. Ifølge rammedirektivet skal Kommissionen overvåge overgangen fra rammebestemmelserne fra 1998 til regelsættet fra 2002 og, når tiden er inde, stille forslag om ophævelse af forordningen. I henhold til 2002-regelsættet har de nationale tilsynsmyndigheder pligt til at analysere markedet for engrossalg af ubundet adgang til trådbaserede net og delkredsløb med henblik på levering af bredbånds- og taletjenester, som *defineret* i henstillingen om relevante produkt- og tjenestemarkeder. Da alle medlemsstater har analyseret dette marked mindst én gang, og der er indført passende forpligtelser på grundlag af 2002-regelsættet, er forordning (EF) nr. 2887/2000 blevet overflødig og bør derfor ophæves.

(<sup>1</sup>) EFT L 336 af 30.12.2000, s. 4.

Onsdag, den 6. maj 2009

- (75) De *nødvendige* foranstaltninger || til gennemførelse af rammedirektivet, adgangsdirektivet og tilladelsesdirektivet, bør vedtages i *overensstemmelse med* Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastlæggelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de *gennemførelsesbeføjelser*, der tillægges Kommissionen <sup>(1)</sup>.
- (76) Kommissionen bør navnlig tillægges beføjelser til at vedtage henstillinger og/eller gennemførelsesforanstaltninger i forbindelse med notificerede udkast til foranstaltninger i henhold til artikel 7 i rammedirektivet, harmonisering vedrørende frekvens- og nummerforhold samt i spørgsmål vedrørende net- og tjenestesikkerhed, udpegning af de relevante produkt- og tjenestemarkeder, udpegning af transnationale markeder, gennemførelse af standarder og harmoniseret anvendelse af bestemmelserne i regelsættet. Kommissionen bør endvidere tillægges beføjelser til at vedtage gennemførelsesforanstaltninger til tilpasning af bilag I og II til adgangsdirektivet til den markeds-mæssige og teknologiske udvikling. Da der er tale om generelle foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i disse direktiver, herunder ved at supplere dem med nye ikke-væsentlige bestemmelser, skal *foranstaltningerne* vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 5a i afgørelse 1999/468/EF -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

#### Artikel 1

Ændringer i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet)

I direktiv 2002/21/EF foretages følgende ændringer:

- 1) Artikel 1, stk. 1, affattes således:

»1. Dette direktiv fastlægger harmoniserede rammer for regulering af elektroniske kommunikations-tjenester, elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter og tjenester **samt visse aspekter af terminaludstyr med sigte på at lette tilgængeligheden for handicappede brugere**. Det fastsætter de nationale tilsynsmyndigheders opgaver og opstiller en række procedurer, der skal sikre, at rammebestemmelserne anvendes ensartet i hele Fællesskabet. ▯

- 2) I artikel 2 foretages følgende ændringer:

- a) Litra a) affattes således:

»a) »elektronisk kommunikationsnet«: transmissionssystemer og, hvor det er relevant, koblings- og dirigeringsudstyr og andre ressourcer, herunder netelementer, der ikke er aktive, som gør det muligt at overføre signaler ved hjælp af trådforbindelse, radiobølger, lyslederteknik eller andre elektromagnetiske midler, herunder satellitnet, jordbaserede fastnet (kredsløbs- og pakkekoblede, herunder i internettet) og mobilnet, elkabelsystemer, i det omfang de anvendes til transmission af signaler, net, som anvendes til radio- og tv-spredning, samt kabel-tv-net, uanset hvilken type information der overføres«

- b) Litra b) affattes således:

»b) »transnationale markeder«: de i overensstemmelse med artikel 15, stk. 4, udpegede markeder, som dækker Fællesskabet eller en væsentlig del heraf, og som er lokaliseret i mere end en medlemsstat«

- c) Litra d) affattes således:

<sup>(1)</sup> EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

Onsdag, den 6. maj 2009

- »d) »offentligt kommunikationsnet«: et elektronisk kommunikationsnet, som udelukkende eller overvejende bruges til udbud af elektroniske kommunikationstjenester, der er tilgængelige for offentligheden, og som danner grundlag for overførsel af information mellem nettermineringspunkter«

d) Følgende litra indsættes:

- »da) »nettermineringspunkt« (NTP): et fysisk punkt, hvor en abonnent får adgang til et offentligt kommunikationsnet; for net, hvor der anvendes kobling eller rutning, identificeres NTP ved hjælp af en specifik netadresse, der kan være knyttet til abonnentens nummer eller navn«

e) Litra e) affattes således:

- »e) »tilhørende faciliteter«: **tilhørende tjenester**, fysiske infrastrukturer og andre faciliteter eller elementer i tilknytning til et elektronisk kommunikationsnet og/eller en elektronisk kommunikationstjeneste, som muliggør udbud af tjenester via dette net og/eller denne tjeneste og/eller støtter denne eller har mulighed for at gøre dette og bl.a. omfatter bygninger eller adgangsveje til bygninger, **ledningsnet i bygninger**, antenner, tårne og andre støttekonstruktioner, kabelkanaler, ledningskanaler, master, mandehuller og skabe«

f) Følgende litra indsættes:

- »ea) »tilknyttede tjenester«: tjenester i tilknytning til et elektronisk kommunikationsnet og/eller en elektronisk kommunikationstjeneste, som muliggør udbud af tjenester via dette net og/eller denne tjeneste og/eller støtter denne eller har mulighed for at gøre dette og bl.a. omfatter nummerkonvertering eller systemer, der tilbyder tilsvarende funktioner, adgangsstyrings-systemer og elektroniske programoversigter samt andre tjenester såsom identitet, geografisk placering og tilstedeværelse«

g) Litra l) affattes således:

- »l) »særdirektiver«: direktiv 2002/20/EF (tilladelsesdirektivet), direktiv 2002/19/EF (adgangsdirektivet), direktiv 2002/22/EF (forsyningspligtdirektivet) og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor (direktivet om databeskyttelse inden for elektronisk kommunikation) (\*).

---

(\*) EUT L 201 af 31.7.2002, s. 37.«

h) Følgende litra tilføjes:

- »q) »frekvensallokering«: udpegning af et givet frekvensbånd til brug for en eller flere typer radio-kommunikationstjenester, om nødvendigt på bestemte vilkår
- r) »skadelig interferens«: interferens, der udgør en fare for radionavigationstjenesters eller andre sikkerhedstjenesters aktiviteter, eller som på anden måde i alvorlig grad forringer, hindrer eller gentagne gange afbryder radiokommunikationstjenester, der fungerer i overensstemmelse med gældende internationale regler eller Fællesskabets eller medlemsstaternes gældende regler
- s) »opkald«: en forbindelse, som etableres ved hjælp af en offentligt tilgængelig elektronisk kommunikationstjeneste og giver mulighed for tovejsstalekommunikation.«

3) I artikel 3 foretages følgende ændringer:

a) Stk. 3 affattes således:

Onsdag, den 6. maj 2009

»3. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder udøver deres beføjelser upartisk, transparent og rettidigt. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder har tilstrækkelige økonomiske ressourcer og tilstrækkeligt personale til at udføre de opgaver, de pålægges.«

b) Følgende stykker indsættes:

»3a. Med forbehold af bestemmelserne i stk. 4 og 5 skal de nationale tilsynsmyndigheder, der er ansvarlige for forhåndsmarkedsregulering eller for bilæggelse af tvister mellem virksomheder i overensstemmelse med artikel 20 og 21 i dette direktiv, handle uafhængigt og må hverken søge eller modtage instrukser fra andre organer i forbindelse med udførelsen af de opgaver, de er pålagt i henhold til den nationale lovgivning, der gennemfører fællesskabslovgivningen. Dette er ikke til hinder for, at der kan føres tilsyn i overensstemmelse med nationale forfatningsretlige bestemmelser. Kun klageinstanser, der er oprettet i overensstemmelse med artikel 4, har beføjelse til at suspendere eller omstøde afgørelser truffet af de nationale tilsynsmyndigheder. Medlemsstaterne sikrer, at lederen af en national tilsynsmyndighed eller i givet fald medlemmer af det kollegiale ledelsesorgan i en national tilsynsmyndighed, som omhandlet i første afsnit, eller disses stedfortrædere kun kan afskediges, hvis de ikke længere opfylder de betingelser for at udøve deres hverv, der på forhånd er fastlagt i den nationale lovgivning. Afgørelsen om at afskedige lederen af den pågældende nationale tilsynsmyndighed eller i givet fald medlemmer af det kollegiale ledelsesorgan skal offentliggøres på tidspunktet for afskedigelsen. Den afskedigede leder af den nationale tilsynsmyndighed eller i givet fald de afskedigede medlemmer af det kollegiale ledelsesorgan modtager en begrundelse, som de har ret til at kræve || offentliggjort, hvis det ellers ikke ville ske, hvilket medfører, at den offentliggøres.

Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder, som omhandlet i første afsnit, har særskilte årsbudgetter. Budgetterne offentliggøres. **Medlemsstaterne sikrer desuden, at de nationale tilsynsmyndigheder råder over tilstrækkelige økonomiske og menneskelige ressourcer til aktivt at deltage i og bidrage til Sammenslutningen af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation (BEREC) (\*)**.

3b. Medlemsstaterne sikrer, at **BEREC's** mål med hensyn til at fremme en bedre koordinering og sammenhæng på tilsynsområdet støttes aktivt af de nationale tilsynsmyndigheder.

3c. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder tager nøje hensyn til erklæringer og fælles udtalelser vedtaget af **BEREC**, når de træffer deres egne afgørelser for deres nationale markeder.

(\*) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. .../2009 af ... [om oprettelse af **Sammenslutningen** af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for **Elektronisk Kommunikation (BEREC)** og **dens støttekontor**].«

4) I artikel 4 foretages følgende ændringer:

a) Stk. 1 affattes således:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at der på nationalt plan findes effektive mekanismer, ved hjælp af hvilke enhver bruger eller en virksomhed, der udbyder elektroniske kommunikationsnet og/eller -tjenester, og som berøres af en national tilsynsmyndigheds afgørelse, kan påklage denne til en klageinstans, som er uafhængig af de involverede parter. Denne instans, som kan være en domstol, skal have den nødvendige ekspertise til || at udføre sine funktioner effektivt. Medlemsstaterne sikrer, at der tages behørigt hensyn til sagens omstændigheder, og at der forefindes en effektiv klagemekanisme.

Klagesagen har ikke opsættende virkning for den afgørelse, som den nationale tilsynsmyndighed har truffet, medmindre der træffes foreløbige foranstaltninger i overensstemmelse med den nationale lovgivning.«

b) Følgende stykke tilføjes:

Onsdag, den 6. maj 2009

»3. Medlemsstaterne indsamler oplysninger om **klagers generelle genstand**, antallet af klager, klagesagernes varighed og antallet af afgørelser om foreløbige *forholdsregler*. Medlemsstaterne meddeler disse oplysninger til Kommissionen og **BEREC** efter en begrundet anmodning fra en af dem.«

5) Artikel 5, stk. 1, affattes således:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at virksomheder, der udbyder elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, giver de nationale tilsynsmyndigheder alle de oplysninger, herunder økonomiske, som disse myndigheder har behov for, for at kunne påse, at bestemmelserne i dette direktiv og særdirektiverne samt afgørelser truffet i henhold hertil overholdes. **Det præciseres, at nationale tilsynsmyndigheder har beføjelse til at afkræve** disse virksomheder **■** oplysninger om fremtidige ændringer i net eller tjenester, der kan få indflydelse på de engrostenester, som de stiller til rådighed for konkurrenter. Det kan også kræves, at virksomheder med en stærk markedsposition på engrosmarkeder forelægger regnskabsoplysninger om de detailmarkeder, der er forbundet med disse engrosmarkeder.

Virksomhederne afgiver oplysningerne, så snart de anmodes herom, under overholdelse af de frister og i den detaljeringsgrad, som den nationale tilsynsmyndighed kræver. De af den nationale tilsynsmyndighed krævede oplysninger skal stå i et rimeligt forhold til, hvad opgaven kræver. Den nationale tilsynsmyndighed begrundes sin anmodning om oplysninger og *behandler* oplysningerne i overensstemmelse med stk. 3.«

6) Artikel 6 og 7 affattes således:

»Artikel 6

Høring og transparens

Medlemsstaterne sikrer med undtagelse af spørgsmål, der er omfattet af artikel 7, stk. 9, artikel 20 eller artikel 21, at de nationale tilsynsmyndigheder, når de i medfør af dette direktiv eller af særdirektiverne agter at træffe foranstaltninger, eller når de agter at indføre begrænsninger i overensstemmelse med artikel 9, stk. 3 og 4, med væsentlige virkninger for det relevante marked, giver de interesserede parter lejlighed til inden for en rimelig frist at fremsætte bemærkninger til udkastet til foranstaltninger.

De nationale tilsynsmyndigheder offentliggør deres nationale høringsprocedurer.

Medlemsstaterne sikrer, at der etableres ét informationssted, hvorfra der er adgang til alle igangværende høringer.

Resultaterne af høringsproceduren skal gøres offentligt tilgængelige af de pågældende nationale tilsynsmyndigheder, medmindre de er fortrolige i henhold til fællesskabsretten og den nationale lovgivning om fortrolig behandling af forretningsoplysninger.

Artikel 7

Konsolidering af det indre marked for elektronisk kommunikation

1. De nationale tilsynsmyndigheder tager under udførelsen af deres opgaver i medfør af dette direktiv og særdirektiverne størst muligt hensyn til målene i artikel 8, herunder i det omfang de vedrører det indre markeds funktion.

2. De nationale tilsynsmyndigheder bidrager til udviklingen af det indre marked ved at samarbejde indbyrdes og med Kommissionen og **BEREC** på en transparent måde for at sikre en ensartet anvendelse af dette direktiv og særdirektiverne i alle medlemsstaterne. De samarbejder navnlig med Kommissionen og **BEREC** om at identificere, hvilke typer af instrumenter og afhjælpende foranstaltninger der er de bedst egnede til at håndtere bestemte typer af situationer på markedet.

Onsdag, den 6. maj 2009

3. Når den høring, der er omhandlet i artikel 6, er afsluttet, og medmindre andet gælder ifølge henstillinger og/eller retningslinjer, der vedtages i henhold til *artikel 7b*, skal en national tilsynsmyndighed, der agter at træffe en foranstaltning, som:

a) er omfattet af artikel 15 eller 16 i dette direktiv eller artikel 5 eller 8 i direktiv 2002/19/EF (adgangsdirektivet), og

b) vil få indvirkning på samhandelen mellem medlemsstaterne,

under iagttagelse af artikel 5, stk. 3, **samtidig** stille udkastet til foranstaltning samt begrundelsen herfor til rådighed for Kommissionen, **BEREC** og de nationale tilsynsmyndigheder i andre medlemsstater og underrette Kommissionen, **BEREC** og de andre nationale tilsynsmyndigheder herom. De nationale tilsynsmyndigheder, **BEREC** og Kommissionen kan kun fremsætte bemærkninger til den pågældende nationale tilsynsmyndighed inden for en måned. Fristen på én måned kan ikke forlænges.

4. Hvis den i stk. 3 omhandlede foranstaltning sigter på:

a) afgrænsning af et relevant marked, som afviger fra dem, der er nævnt i den i artikel 15, stk. 1, omhandlede henstilling, eller

b) en afgørelse om, hvorvidt en virksomhed enten alene eller i fællesskab med andre anses for at have en stærk markedsposition, jf. artikel 16, stk. 3, 4 eller 5, ■

og vil få indvirkning på samhandelen mellem medlemsstaterne, samt hvis Kommissionen har meddelt den nationale tilsynsmyndighed, at den betragter udkastet til foranstaltning som en hindring for det indre marked eller nærer alvorlig tvivl om dets forenelighed med fællesskabsretten og mere specifikt med målene i artikel 8, kan foranstaltningen først vedtages efter en yderligere frist på to måneder. Denne frist kan ikke forlænges. Kommissionen underretter i så fald de andre nationale tilsynsmyndigheder om sine forbehold.

5. Inden for den tomånedersfrist, der er nævnt i stk. 4, kan Kommissionen:

a) træffe en afgørelse ■ med krav om, at den nationale tilsynsmyndighed trækker udkastet tilbage, og/eller

■

b) beslutte at hæve sine forbehold med hensyn til et udkast til foranstaltning, der er omhandlet i stk. 4.

Før Kommissionen træffer en afgørelse ■, tager den nøje hensyn til udtalelsen fra **BEREC**. **Afgørelsen** skal ledsages af en detaljeret og objektiv begrundelse fra Kommissionen om, hvorfor udkastet til foranstaltning ikke bør vedtages, sammen med konkrete forslag til ændring af udkastet til foranstaltning.

6. Har Kommissionen i henhold til **stk. 5** truffet en *afgørelse* med krav om, at den nationale tilsynsmyndighed trækker et udkast til foranstaltning tilbage, skal den nationale tilsynsmyndighed ændre udkastet eller trække det tilbage inden for seks måneder efter datoen for Kommissionens *afgørelse*. Hvis den nationale tilsynsmyndighed ændrer udkastet, skal den gennemføre en offentlig høring i overensstemmelse med artikel 6, og gennotificere det ændrede udkast over for Kommissionen i overensstemmelse med stk. 3.

Onsdag, den 6. maj 2009

7. Den pågældende nationale tilsynsmyndighed tager i videst mulig udstrækning hensyn til bemærkningerne fra andre nationale tilsynsmyndigheder, **BEREC** og Kommissionen, og kan, når bortses fra de i **stk. 4 og stk. 5, litra a)**, omhandlede tilfælde, vedtage det således ændrede udkast til foranstaltning og skal i så fald fremsende det til Kommissionen.

I

8. Den nationale tilsynsmyndighed fremsender alle **vedtagne** endelige foranstaltninger, der falder ind under artikel 7, stk. 3, litra a) og b), til Kommissionen og **BEREC**.

9. Hvor en national tilsynsmyndighed under ekstraordinære omstændigheder mener, at der er et påtrængende behov for en hurtig indsats for at sikre konkurrencen og beskytte brugernes interesser, kan den som en fravigelse af proceduren i stk. 3 og 4 med det samme vedtage forholdsmæssige foranstaltninger af midlertidig karakter. Den fremsender straks de vedtagne foranstaltninger til Kommissionen, de andre nationale tilsynsmyndigheder og **BEREC** med en udførlig begrundelse. En beslutning truffet af den nationale tilsynsmyndighed om at gøre sådanne foranstaltninger permanente eller forlænge deres gyldighedsperiode er omfattet af stk. 3 og 4.«.

7) Følgende **artikler** indsættes:

#### »Artikel 7a

##### *Procedure for ensartet anvendelse af afhjælpende foranstaltninger*

1. Hvis en planlagt foranstaltning, der er omfattet af artikel 7, stk. 3, sigter mod at indføre, ændre eller ophæve en forpligtelse, der er pålagt en operatør i medfør af artikel 16 sammenholdt med artikel 5 og artikel 9-13 i direktiv 2002/19/EF (adgangsdirektivet) og artikel 17 i direktiv 2002/22/EF (forsyningspligtdirektivet), kan Kommissionen inden for den frist på en måned, der er fastsat i artikel 7, stk. 3, underrette den pågældende nationale tilsynsmyndighed og **BEREC** om årsagerne til, at den mener, at udkastet til foranstaltning vil skabe hindringer for det indre marked, eller om, at den er stærkt i tvivl om foranstaltningens forenelighed med fællesskabsretten. I et sådant tilfælde vedtages udkastet til foranstaltning ikke før yderligere tre måneder efter, at Kommissionen har underrettet den pågældende tilsynsmyndighed.

Udebliver en sådan notifikation, kan den pågældende nationale tilsynsmyndighed vedtage den foreslåede foranstaltning under størst mulig hensyntagen til eventuelle bemærkninger fremsat af Kommissionen, **BEREC** eller andre nationale tilsynsmyndigheder.

2. Inden for den i stk. 1 omhandlede tremånedersperiode arbejder Kommissionen, **BEREC** og den pågældende nationale tilsynsmyndighed tæt sammen med henblik på at finde frem til den mest hensigtsmæssige og effektive foranstaltning i lyset af målene i artikel 8 og under behørig hensyntagen til markedsdeltagernes synspunkter og behovet for at sikre udviklingen af en ensartet tilsynspraksis.

3. Inden for en periode på seks uger fra begyndelsen af den i stk. 1 omhandlede tremånedersperiode afgiver **BEREC** efter en beslutning truffet af et flertal af organisationens medlemmer en udtalelse om Kommissionens i stk. 1 omhandlede notifikation, hvori organisationen oplyser, om den mener, at udkastet til foranstaltning bør ændres eller tages tilbage, og om nødvendigt fremsætter specifikke forslag herom. Udtalelsen begrundes og offentliggøres.

4. Hvis **BEREC** i sin udtalelse deler Kommissionens alvorlige tvivl, arbejder organisationen tæt sammen med den pågældende nationale tilsynsmyndighed med henblik på at finde frem til den mest hensigtsmæssige og effektive foranstaltning. Inden udløbet af den i stk. 1 omhandlede tremånedersperiode kan den nationale tilsynsmyndighed:

Onsdag, den 6. maj 2009

a) ændre sit udkast til foranstaltning eller trække det tilbage under størst mulig hensyntagen til Kommissionens i stk. 1 omhandlede notifikation og BEREC's udtalelse og råd

b) fastholde sit udkast til foranstaltning.

5. Hvis BEREC ikke deler Kommissionens alvorlige tvivl eller ikke afgiver udtalelse, eller hvis den nationale tilsynsmyndighed ændrer eller fastholder sit udkast til foranstaltning, jf. stk. 4, kan Kommissionen senest en måned fra udløbet af den i stk. 1 omhandlede tremånedersperiode og under størst mulig hensyntagen til BEREC's udtalelse, hvis en sådan foreligger

a) udarbejde en begrundet henstilling til den pågældende nationale tilsynsmyndighed om at ændre udkastet til foranstaltning eller trække det tilbage, navnlig hvis BEREC ikke deler Kommissionens alvorlige tvivl, samt specifikke forslag herom

b) beslutte at hæve sine forbehold, jf. stk.1.

6. Senest en måned efter, at Kommissionen har udarbejdet sin henstilling i henhold til stk. 5, litra a), eller hævet sine forbehold i henhold til stk. 5, litra b), underretter den nationale tilsynsmyndighed Kommissionen og BEREC om den vedtagne endelige foranstaltning.

Denne frist kan forlænges for at give den nationale tilsynsmyndighed mulighed for at foretage en offentlig høring i henhold til artikel 6.

7. Hvis den nationale tilsynsmyndighed på grundlag af henstillingen i henhold til stk. 5, litra a), beslutter ikke at ændre udkastet til foranstaltning eller trække det tilbage, forelægger den en begrundelse for denne beslutning.

8. Den nationale tilsynsmyndighed kan trække den foreslåede foranstaltning tilbage på et hvilket som helst trin i proceduren.

Artikel 7b

#### Gennemførelsesbestemmelser

1. Efter offentlig høring og høring af de nationale tilsynsmyndigheder og under størst mulig hensyntagen til udtalelsen fra **BEREC** kan Kommissionen vedtage henstillinger og/eller retningslinjer vedrørende artikel 7 om, hvilken form og hvilket indhold de notifikationer, der kræves i henhold til artikel 7, stk. 3, skal have, hvor detaljerede de skal være, under hvilke omstændigheder notifikationer ikke er påkrævede, samt om hvordan tidsfristerne fastsættes.

2. De i stk. 1 omhandlede foranstaltninger vedtages efter rådgivningsproceduren i artikel 22, stk. 2.«

8) I artikel 8 foretages følgende ændringer:

a) Stk. 1, andet afsnit, affattes således:

»Medmindre andet følger af artikel 9 for så vidt angår radiofrekvenser, tager medlemsstaterne videst muligt hensyn til, at reguleringen helst skal være teknologineutral, og sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder gør det samme under udførelsen af de i dette direktiv og særdirektiverne omhandlede tilsynsopgaver, særlig sådanne, som har til formål at sikre en reel konkurrence.«

Onsdag, den 6. maj 2009

b) **Stk. 2, litra a) og b)**, affattes således:

»a) sikre, at brugerne, herunder handicappede brugere, ældre brugere og brugere med særlige sociale behov, får maksimalt udbytte for så vidt angår valgmuligheder, pris og kvalitet

**b) sikre, at der i sektoren for elektronisk kommunikation hverken hersker konkurrenceforvridning eller -begrænsning, særlig hvad angår transmission af indhold«**

c) Stk. 2, litra c), udgår.

d) Stk. 3, litra c), udgår.

e) Stk. 3, litra d), affattes således:

»d) samarbejde indbyrdes, med Kommissionen og **BEREC** for at sikre udviklingen af en ensartet reguleringspraksis og en ensartet anvendelse af dette direktiv og særdirektiverne«

f) Stk. 4, litra e), affattes således:

»e) tilgodese behovene hos særlige sociale grupper, især handicappede brugere, ældre brugere og brugere med særlige sociale behov«

**g) I stk. 4 tilføjes følgende litra:**

**»g) fremme slutbrugernes adgang til og mulighed for at videreformidle information samt deres mulighed for at benytte applikationer og tjenester efter eget valg**

**h) anvende princippet om, at der ikke må indføres nogen begrænsninger for slutbrugernes grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder uden domstolenes forudgående afgørelse især i overensstemmelse med artikel 11 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder om ytrings- og informationsfrihed, medmindre den offentlige sikkerhed er truet, hvor en afgørelse da kan træffes efterfølgende.«**

h) Følgende stykke tilføjes:

»5. De nationale tilsynsmyndigheder anvender med henblik på opfyldelse af de politiske mål, der henvises til i stk. 2, 3 og 4, objektive, transparente, ikke-diskriminerende og forholdsmæssige reguleringsprincipper ved bl.a.:

a) at fremme forudsigelighed i reguleringen **ved at sikre en ensartet tilsynspraksis i passende analyseperioder**

b) at sikre, at virksomheder, der udbyder elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, under ensartede omstændigheder behandles lige

c) at sikre konkurrencen til forbrugernes fordel og at fremme infrastrukturbaseret konkurrence, hvor dette er hensigtsmæssigt

Onsdag, den 6. maj 2009

- d) at fremme effektive investeringer og innovation i ny og forbedret infrastruktur, herunder ved at **sikre, at adgangsbetingelserne tager behørigt højde for de risici, som de investerende virksomheder tager, og ved at tillade forskellige samarbejdsordninger mellem investorer og adgangssøgende aktører for at sprede investeringsrisikoen og samtidig sikre, at konkurrencen på markedet og princippet om ikke-diskrimination opretholdes**
  - e) at tage behørigt hensyn til de mange forskellige betingelser vedrørende konkurrence og forbrugere, der findes i de forskellige geografiske områder i medlemsstaterne
  - f) kun at indføre forhåndsregulerende forpligtelser, hvor der ikke er nogen effektiv konkurrence, og lempe eller ophæve sådanne forpligtelser, så snart denne betingelse er opfyldt.»
- 9) Følgende artikel indsættes:

»Artikel 8a

Strategisk planlægning og koordinering af radiofrekvenspolitikken ▯

1. Medlemsstaterne samarbejder med hinanden og med Kommissionen om den strategiske planlægning, koordinering og harmonisering af brugen af radiofrekvenser i **Det Europæiske Fællesskab**. De tager bl.a. hensyn til de økonomiske, sikkerhedsmæssige, sundhedsmæssige, kulturelle, videnskabelige, sociale og tekniske aspekter af EU's politikker og til aspekter som offentlighedens interesser og ytringsfrihed samt til de forskellige interesser hos grupper af brugere af radiofrekvenserne med henblik på at optimere anvendelsen af radiofrekvenserne og undgå skadelig interferens.

2. Medlemsstaterne **bidrager gennem samarbejde med hinanden og med Kommissionen til** koordineringen af politiske tiltag vedrørende radiofrekvenser i **Det Europæiske Fællesskab** og, om nødvendigt, harmoniserede betingelser med hensyn til den tilgængelighed og effektive udnyttelse af radiofrekvenserne, der er nødvendig for at sikre oprettelsen og funktionen af det indre marked for elektronisk kommunikation.

3. **Kommissionen kan under videst mulig hensyntagen til udtalelsen fra den frekvenspolitik-gruppe, der blev nedsat ved Kommissionens afgørelse 2002/622/EF (\*) forelægge lovgivningsforslag for Europa-Parlamentet og Rådet om oprettelse af flerårige radiofrekvenspolitikprogrammer. Sådanne programmer skal opstille politiske retningslinjer og målsætninger for den strategiske planlægning og harmonisering af anvendelsen af frekvenserne i overensstemmelse med dette direktiv og særdirektiverne.**

4. **Når det er nødvendigt for at sikre effektiv koordinering af Det Europæiske Fællesskabs interesser i internationale organisationer med ansvar for spørgsmål vedrørende radiofrekvenser, kan Kommissionen ▯ under videst mulig hensyntagen til ▯ udtalelsen fra Frekvenspolitikgruppen ▯ foreslå Europa-Parlamentet og Rådet fælles politiske målsætninger.**

▯

(\*) EFT L 198 af 27.7.2002, s. 49.»

- 10) Artikel 9 affattes således:

»Artikel 9

Forvaltning af radiofrekvenser til elektroniske kommunikationstjenester

1. Under behørig hensyntagen til det forhold, at radiofrekvenser er et offentligt gode, som har en vigtig social, kulturel og økonomisk værdi, sikrer medlemsstaterne, at radiofrekvenserne til elektroniske kommunikationstjenester forvaltes effektivt på deres område i overensstemmelse med **artikel 8 og 8a**. De sikrer, at de kompetente nationale myndigheders allokering af radiofrekvenser til brug for elektroniske kommunikationstjenester og udstedelse af generelle tilladelser eller individuelle rettigheder til at anvende sådanne radiofrekvenser bygger på objektive, transparente, ikke-diskriminerende og forholdsmæssige kriterier.

Onsdag, den 6. maj 2009

**Når medlemsstaterne anvender denne artikel**, overholder de relevante internationale aftaler, **herunder ITU's radioreglement**, og kan tage hensyn til almene interesser.

2. Medlemsstaterne fremmer harmoniseringen af frekvensanvendelsen i Fællesskabet på en måde, der tilgodeser behovet for en virkningsfuld og effektiv udnyttelse og sikrer forbrugerne fordele, f.eks. stor-driftsfordele og tjenesternes interoperabilitet. I denne forbindelse handler de i overensstemmelse **med artikel 8a og** med beslutning nr. 676/2002/EF (frekvenspolitikbeslutningen).

3. Medmindre andet gælder i medfør af andet afsnit, sikrer medlemsstaterne, at alle typer teknologi, der anvendes til elektroniske kommunikationstjenester, kan anvendes i de frekvensbånd, der er **erklæret** til rådighed for **elektroniske** kommunikationstjenester i ■ deres nationale frekvensplan og **i overensstemmelse med fællesskabsretten**.

Medlemsstaterne kan dog fastsætte forholdsmæssigt afpassede og ikke-diskriminerende begrænsninger for, hvilke typer af teknologi i forbindelse med radionet eller trådløs adgang, der anvendes til elektroniske kommunikationstjenester, hvor dette er nødvendigt for at:

- a) undgå skadelig interferens
- b) beskytte folkesundheden mod elektromagnetiske felter
- c) sikre tjenesters tekniske kvalitet
- d) sikre mest mulig fælles brug af radiofrekvenser
- e) sikre effektiv *udnyttelse* af frekvenserne eller
- f) sikre opfyldelse af en almennyttig målsætning i overensstemmelse med stk. 4.

4. Medmindre andet gælder i medfør af andet afsnit, sikrer medlemsstaterne, at alle typer elektroniske kommunikationstjenester kan udbydes i de frekvensbånd, der er **erklæret** til rådighed for **elektroniske** kommunikationstjenester i ■ deres nationale frekvensplan **i overensstemmelse med fællesskabsretten**. Medlemsstaterne kan dog fastsætte forholdsmæssige og ikke-diskriminerende begrænsninger for, hvilke typer elektroniske kommunikationstjenester der kan udbydes, **herunder om nødvendigt for at opfylde en forpligtelse under ITU-radioreglementet**.

Foranstaltninger, der kræver, at en elektronisk kommunikationstjeneste udbydes i et bestemt frekvensbånd afsat til elektroniske kommunikationstjenester, skal være begrundet i hensynet til at sikre, at en almennyttig målsætning opfyldes som fastlagt af medlemsstaterne i overensstemmelse med fællesskabsretten; det kan bl.a. dreje sig om følgende:

- a) menneskers sikkerhed
- b) fremme af social, regional eller territorial samhørighed
- c) *forebyggelse af* ineffektiv udnyttelse af radiofrekvenser eller
- d) fremme af kulturel og sproglig mangfoldighed og mediepluralisme, f.eks. ved at udbyde radio- og tv-tjenester.

Onsdag, den 6. maj 2009

En foranstaltning, der hindrer, at en hvilken som helst anden elektronisk kommunikationstjeneste udbydes i et bestemt frekvensbånd, skal være begrundet ud fra nødvendigheden af at beskytte livskritiske tjenester. Medlemsstaterne kan også **undtagelsesvis** udvide en sådan foranstaltning for at opfylde andre almennyttige målsætninger **som fastlagt af medlemsstaterne i overensstemmelse med fællesskabsretten**.

5. Medlemsstaterne foretager jævnligt en vurdering af, om de begrænsninger, der er indført i medfør af stk. 3 og 4, fortsat er nødvendige, og de offentliggør resultaterne af disse vurderinger.

6. Stk. 3 og 4 gælder for radiofrekvenser, der er allokeret til brug for elektroniske kommunikationstjenester, generelle tilladelser, der er udstedt, og individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser, der er tildelt efter den ... (\*).

Artikel 9a finder anvendelse på allokeringer af radiofrekvenser, generelle tilladelser og individuelle brugsrettigheder, der eksisterede den ... (\*).

7. Med forbehold af bestemmelserne i særdirektiverne og under hensyn til de relevante nationale forhold kan medlemsstaterne fastsætte bestemmelser for at forhindre hamstring af frekvenser, navnlig ved at fastsætte faste frister for rettighedshaverens effektive udnyttelse af brugsrettighederne og ved at anvende sanktioner, herunder finansielle sanktioner eller tilbagetrækning af brugsrettigheder i tilfælde af manglende overholdelse af fristerne. Disse bestemmelser skal indføres og anvendes på en forholds-mæssig, ikke-diskriminerende og transparent måde.«

(\*) Datoen for gennemførelsen af *dette* direktiv.

11) Følgende artikler indsættes:

»Artikel 9a

Revision af begrænsninger i eksisterende rettigheder

1. I en periode på fem år fra den ... (\*)**kan** medlemsstaterne **tillade**, at indehavere af brugsrettigheder til radiofrekvenser, der er tildelt før denne dato, og som er gyldige i en periode på ikke under fem år efter denne dato, **anmoder** den kompetente nationale myndighed om en revurdering af de begrænsninger i deres rettigheder, der er indført i henhold til artikel 9, stk. 3 og 4.

Før den kompetente nationale myndighed træffer sin afgørelse, underretter den rettighedshaveren om sin revurdering af begrænsningerne, idet den anfører, hvad rettigheden omfatter efter revurderingen, og giver rettighedshaveren mulighed for inden for en rimelig frist at trække sin ansøgning tilbage.

Hvis rettighedshaveren trækker sin ansøgning tilbage, forbliver rettigheden uændret, indtil den udløber, eller indtil femårsperiodens udløb, alt efter hvilken dato der ligger først.

2. Efter den femårsperiode, der er nævnt i stk. 1, træffer medlemsstaterne alle passende foranstaltninger for at sikre, at artikel 9, stk. 3 og 4, anvendes på alle resterende generelle tilladelser/individuelle brugsrettigheder og allokeringer af radiofrekvenser til brug for elektroniske kommunikationstjenester, der var gældende den ... (\*).

3. Når medlemsstaterne anvender denne artikel, træffer de passende foranstaltninger for at fremme en fair konkurrence.

4. Foranstaltninger, der vedtages i medfør af denne artikel, indebærer ikke tildeling af nye brugsrettigheder og er derfor ikke omfattet af de relevante bestemmelser i artikel 5, stk. 2, i direktiv 2002/20/EF (tilladelsesdirektivet).

Onsdag, den 6. maj 2009

## Artikel 9b

Overdragelse eller udlejning af individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser

1. Medlemsstaterne **sikrer**, at virksomheder kan overdrage eller udleje individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser **inden for de frekvensbånd, hvor dette er muligt i henhold til de gennemførelsesforanstaltninger, der vedtages i henhold til artikel 3**, til andre virksomheder i overensstemmelse med **de betingelser, der gælder for brugsrettigheder til frekvensbånd, og med de** nationale procedurer.

**For så vidt angår andre frekvensbånd, kan medlemsstaterne også fastsætte, at virksomheder i overensstemmelse med de nationale procedurer kan overdrage eller udleje individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser til andre virksomheder.**

De betingelser, der er knyttet til individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser, forbliver uændret ved overdragelse eller udlejning, medmindre andet fastsættes af den kompetente nationale myndighed.

**Medlemsstaterne kan også beslutte, at bestemmelserne i stk. 1 ikke finder anvendelse, hvis virksomheden oprindeligt fik tildelt sine individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser uden betaling.**

2. Medlemsstaterne sikrer, at en virksomheds planer om at overdrage brugsrettigheder til radiofrekvenser samt den faktiske overdragelse heraf i overensstemmelse med nationale procedurer meddeles den kompetente nationale myndighed, der er ansvarlig for tildeling af individuelle brugsrettigheder, og offentliggøres. Hvis radiofrekvensanvendelsen er blevet harmoniseret ved anvendelse af *beslutning nr. 676/2002/EF* (frekvenspolitikbeslutningen) eller andre fællesskabsforanstaltninger, skal en sådan overdragelse være i overensstemmelse med den harmoniserede brug.

3. **Kommission kan vedtage passende gennemførelsesforanstaltninger med henblik på at udpege de frekvensbånd, inden for hvilke brugsrettigheder kan overdrages eller udlejes mellem virksomheder. Disse foranstaltninger dækker ikke frekvenser, der anvendes til radio- og tv-transmission.**

**Disse tekniske gennemførelsesforanstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 22, stk. 3.»**

(\*) Datoen for gennemførelsen af dette direktiv.

12) I artikel 10 foretages følgende ændringer:

a) Stk. 1 og 2 affattes således:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder kontrollerer tildelingen af brugsrettigheder til alle nationale nummerressourcer og disponeringen af de nationale nummerplaner. Medlemsstaterne sikrer, at der stilles tilstrækkelig mange numre og nummerserier til rådighed for alle offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester. De nationale tilsynsmyndigheder fastlægger objektive, transparente og ikke-diskriminerende procedurer for tildeling af brugsrettigheder til nationale nummerressourcer.

2. De nationale tilsynsmyndigheder sikrer, at nationale nummerplaner og -procedurer administreres således, at alle virksomheder, der udbyder offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester, behandles lige. Medlemsstaterne sikrer navnlig, at en virksomhed, som har fået tildelt brugsretten til en nummerserie, ikke diskriminerer andre udbydere af elektroniske kommunikationstjenester med hensyn til de nummergrupper, der giver adgang til deres tjenester.«

Onsdag, den 6. maj 2009

b) Stk. 4 affattes således:

»4. Medlemsstaterne støtter harmoniseringen af særlige numre eller nummerserier i Fællesskabet, hvor dette både får det indre marked til at fungere bedre og fremmer udviklingen af paneuropæiske tjenester. Kommissionen kan træffe relevante tekniske gennemførelsesforanstaltninger på dette område.

**Disse** foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol, jf. artikel 22, stk. 3.«

13) I artikel 11 foretages følgende ændringer:

a) Stk. 1, andet afsnit, første led, affattes således:

»– handle på grundlag af **enkle**, effektive, transparente og offentligt tilgængelige procedurer, som anvendes uden diskrimination og uden forsinkelse, og under alle omstændigheder træffe afgørelse inden seks måneder, efter at ansøgningen er modtaget, undtagen i tilfælde af ekspropriation, og«

b) Stk. 2 affattes således:

»2. Medlemsstaterne sikrer, at der i sådanne tilfælde, hvor offentlige eller lokale myndigheder stadig ejer eller kontrollerer virksomheder, der driver offentlige elektroniske kommunikationsnet og/eller offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester, sker en reel organisatorisk adskillelse mellem den i stk. 1 omhandlede rettighedstildelfunktion og aktiviteterne i forbindelse med ejerskab og kontrol.«

14) Artikel 12 affattes således:

»Artikel 12

Samhusning og delt brug af netelementer og tilhørende faciliteter for udbydere af elektroniske kommunikationsnet

1. Hvis en virksomhed, der udbyder elektroniske kommunikationsnet, i henhold til national lovgivning har tilladelse til at installere faciliteter på, over eller under offentlig eller privat ejendom, eller kan påberåbe sig en procedure for ekspropriation af ejendom eller brugsret til sådanne formål, skal de nationale tilsynsmyndigheder **under fuld hensyntagen til proportionalitetsprincippet** kunne stille krav om delt brug af sådanne faciliteter eller sådan ejendom, herunder bl.a. bygninger, adgangsveje til bygninger, **kabler i bygninger**, master, antenner, tårne og andre **støttekonstruktioner**, kabelkanaler, ledningskanaler, mandehuller **og** skabe **■**.

2. Af hensyn til miljø, folkesundhed, eller den offentlige sikkerhed eller til opfyldelse af målene for by- og landsplanlægningen kan medlemsstaterne kræve, at indehavere af de rettigheder, der er nævnt i stk. 1, deles om faciliteter eller ejendom (herunder ved fysisk samhusning) eller træffer foranstaltninger til at lette koordineringen af offentlige arbejder, dog først efter en offentlig høring af passende varighed, hvor alle berørte parter har haft mulighed for at fremlægge deres synspunkter. Sådanne ordninger for delt brug eller koordinering kan også omfatte bestemmelser om fordeling af omkostningerne ved delt brug af faciliteter eller ejendom.

3. **Medlemsstaterne sikrer, at de nationale myndigheder efter en offentlig høring af passende varighed, hvor alle berørte parter har haft mulighed for at fremlægge deres synspunkter, også har beføjelse til at stille krav til de i stk. 1 omhandlede indehavere af brugsretten til og/eller ejere af kabler med hensyn til delt brug af disse kabler inde i bygninger eller frem til det første krydsfelt eller den første fordeler, hvis dette befinder sig uden for bygningen, såfremt det er berettiget, fordi en infrastrukturoverlapning ville være urentabel eller uigennemførlig i praksis. Sådanne dele- eller koordineringsordninger kan omfatte regler for fordeling af omkostningerne til deling af faciliteter eller ejendom, justeret i forhold til eventuelle risici.**

Onsdag, den 6. maj 2009

4. Medlemsstaterne **sikrer de kompetente myndigheder ret til at forlange** at virksomheder stiller de nødvendige oplysninger til rådighed, når de kompetente myndigheder kræver det, for at disse myndigheder i samarbejde med de nationale tilsynsmyndigheder kan udarbejde en detaljeret fortegnelse over arten, tilgængeligheden og den geografiske placering af de i stk. 1 omhandlede faciliteter og stille den til rådighed for de berørte parter.

5. Foranstaltninger, som en national tilsynsmyndighed træffer i overensstemmelse med **denne artikel**, skal være objektive, transparente, ikke-diskriminerende og forholdsmæssigt afpassede. **Sådanne foranstaltninger gennemføres, hvor det er relevant, i samarbejde med lokale myndigheder.**»

15) Følgende kapitel indsættes:

»KAPITEL IIIa

SIKKERHED OG INTEGRITET I NET OG TJENESTER

Artikel 13a

Sikkerhed og integritet

1. Medlemsstaterne sikrer, at virksomheder, der udbyder offentlige kommunikationsnet eller offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester, træffer passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger for på passende vis at styre risiciene for sikkerheden i deres net og tjenester. Under hensyn til teknologiens aktuelle stade skal disse foranstaltninger garantere et sikkerhedsniveau, der står i forhold til risikoen. Der skal navnlig træffes foranstaltninger for at forhindre og minimere virkningen af sikkerhedshændelser for brugerne og for andre net, med hvilke det berørte net er sammenkoblet.

2. Medlemsstaterne sikrer, at virksomheder, der udbyder offentlige kommunikationsnet, træffer alle passende foranstaltninger for at garantere deres nets integritet og dermed kontinuitet i leveringen af de tjenester, der udbydes via disse net.

3. Medlemsstaterne sikrer, at virksomheder, der udbyder offentlige kommunikationsnet eller offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester, underretter den kompetente nationale tilsynsmyndighed om brud på sikkerheden eller tab af integritet, der har haft væsentlige følger for driften af net eller tjenester.

Den pågældende nationale myndighed underretter, **hvor det er relevant**, de nationale tilsynsmyndigheder i andre medlemsstater og Det Europæiske Agentur for Net- og Informationssikkerhed (ENISA) **1**. Den pågældende nationale tilsynsmyndighed kan underrette offentligheden eller kræve, at virksomhederne gør det, hvis den godtgør, at det er i offentlighedens interesse, at et brud på sikkerheden offentliggøres.

En gang om året forelægger den pågældende nationale tilsynsmyndighed en sammenfattende rapport for Kommissionen og ENISA om de indberetninger, den har modtaget, og de foranstaltninger, der er truffet i henhold til dette stykke.

4. Kommissionen kan, idet den tager nøje hensyn til udtalelsen fra ENISA, vedtage passende tekniske gennemførelsesbestemmelser for at harmonisere de foranstaltninger, der er nævnt i stk. 1, 2 og 3, herunder bestemmelser om, under hvilke forhold og efter hvilke procedurer der skal foretages indberetninger, og om hvordan indberetningerne skal udformes. Disse tekniske gennemførelsesbestemmelser skal i videst muligt omfang baseres på europæiske og internationale standarder og er ikke til hinder for, at medlemsstaterne vedtager supplerende krav med henblik på at opfylde målene i stk. 1 og 2.

Disse gennemførelsesbestemmelser, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 22, stk. 3.

Onsdag, den 6. maj 2009

Artikel 13b

Gennemførelse og håndhævelse

1. Medlemsstaterne sikrer *med henblik på gennemførelsen af artikel 13a*, at de kompetente nationale tilsynsmyndigheder har beføjelse til at pålægge virksomheder, der udbyder offentlige kommunikationsnet eller offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester, bindende instrukser, **bl.a. vedrørende gennemførelsesfrister**.

2. Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente nationale tilsynsmyndigheder har beføjelse til at pålægge virksomheder, der udbyder offentlige kommunikationsnet eller offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester, at:

- a) forelægge de oplysninger, der nødvendige for at vurdere sikkerheden og integriteten i deres tjenester og net, herunder en dokumenteret sikkerhedspolitik og
- b) forelægge en sikkerhedsrevision udført af et kvalificeret uafhængigt organ eller en kompetent national myndighed og stille resultaterne heraf til rådighed for den nationale tilsynsmyndighed. Udgifterne til revisionen afholdes af virksomheden.

3. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder har de nødvendige beføjelser til at undersøge tilfælde af manglende opfyldelse af kravene **samt virkningerne for nettenes sikkerhed og integritet**.

4. Disse bestemmelser berører ikke artikel 3 i dette direktiv.«

16) Artikel 14, stk. 3, affattes således:

»3. Når en virksomhed har en stærk markedsposition på et bestemt marked (**det primære marked**), kan den også **betegnes som havende** en stærk markedsposition på et nært beslægtet marked (**det sekundære marked**), hvis forbindelserne mellem de to markeder muliggør, at markedspositionen på det **primære** marked kan overføres til det **sekundære** marked og dermed yderligere styrker virksomhedens markedsposition. Derfor kan der for at forhindre en sådan overførsel tages afhjælpende foranstaltninger i anvendelse på det **sekundære** marked, jf. artikel 9, 10, 11 og 13 i direktiv 2002/19/EF (i det følgende benævnt »adgangsdirektivet«), og såfremt disse afhjælpende foranstaltninger viser sig utilstrækkelige, kan der pålægges afhjælpende foranstaltninger i medfør af artikel 17 i direktiv 2002/22/EF (forsyningspligtdirektivet).«

17) I artikel 15 foretages følgende ændringer:

- a) Overskriften affattes således:

Procedure for udpegning og afgrænsning af markeder

- b) Stk. 1, første afsnit, affattes således:

»1. Efter en offentlig høring **omfattende** høring af de nationale tilsynsmyndigheder og under nøje hensyntagen til **BEREC's** udtalelse vedtager Kommissionen efter *rådgivningsproceduren* i artikel 22, stk. 2, en henstilling om relevante produkt- og tjenestemarkeder (i det følgende benævnt »henstillingen«). I henstillingen udpeges de produkt- og tjenestemarkeder i den elektroniske kommunikationssektor, hvor forholdene kan være af en sådan art, at det vil være berettiget at indføre regulerende forpligtelser som omhandlet i særdirektiverne, uden at muligheden for i særlige tilfælde at udpege markeder i henhold til konkurrenceretten derved indskrænkes. Kommissionen afgrænser markederne under anvendelse af principperne i konkurrenceretten. ¶«

Onsdag, den 6. maj 2009

c) Stk. 3 affattes således:

»3. De nationale tilsynsmyndigheder afgrænser under nøje hensyntagen til henstillingen og retningslinjerne de relevante markeder tilpasset de nationale forhold, navnlig relevante geografiske markeder på deres område, ¶ i overensstemmelse med konkurrencerettens principper. De nationale tilsynsmyndigheder følger procedurerne i artikel 6 og 7, inden de udpeger markeder, der afviger fra dem, der er udpeget i henstillingen.«

d) Stk. 4 affattes således:

»4. Efter høring af **bl.a.** de nationale tilsynsmyndigheder kan Kommissionen under nøje hensyntagen til **BEREC's** udtalelse vedtage en beslutning om udpegelse af transnationale markeder efter *forskriftsproceduren med kontrol* i **artikel 22, stk. 3**«.

18) I artikel 16 foretages følgende ændringer:

a) Stk. 1 og 2 affattes således:

»1. De nationale tilsynsmyndigheder analyserer de relevante markeder under hensyntagen til de markeder, der er udpeget i henstillingen, og under nøje iagttagelse af retningslinjerne. Medlemsstaterne sikrer, at denne analyse, hvor det er hensigtsmæssigt, foretages i samarbejde med de nationale konkurrencemyndigheder.

2. Når en national tilsynsmyndighed i henhold til denne artikels stk. 3 eller 4, artikel 17 i direktiv 2002/22/EF (forsyningspligtdirektivet) eller artikel 8 i direktiv 2002/19/EF (adgangsdirektivet) skal afgøre, om forpligtelser for virksomheder skal opretholdes, indføres, ændres eller ophæves, træffer den på grundlag af sin markedsanalyse som anført i stk. 1 i denne artikel afgørelse om, hvorvidt der reelt er konkurrence på et relevant marked.«

b) Stk. 4, 5 og 6 affattes således:

»4. Når en national tilsynsmyndighed fastslår, at der ikke er reel konkurrence på et relevant marked, udpeger den virksomheder, som hver især eller sammen har en stærk markedsposition på det pågældende marked i overensstemmelse med artikel 14, og den nationale tilsynsmyndighed pålægger sådanne virksomheder passende specifikke forpligtelser som anført i stk. 2 i denne artikel eller opretholder eller ændrer sådanne forpligtelser, hvis de findes i forvejen.

5. For så vidt angår de transnationale markeder, der udpeges i den i artikel 15, stk. 4, omhandlede beslutning, gennemfører de pågældende nationale tilsynsmyndigheder fælles markedsanalyser under nøje hensyntagen til retningslinjerne og træffer en samordnet afgørelse om, hvorvidt de i stk. 2 omhandlede sektorspecifikke forpligtelser skal pålægges, opretholdes, ændres eller ophæves.

6. Foranstaltninger, der træffes i henhold til stk. 3 og 4, behandles efter procedurerne i artikel 6 og 7. De nationale tilsynsmyndigheder foretager en analyse af det relevante marked og notificerer det tilsvarende udkast til foranstaltning i overensstemmelse med artikel 7:

a) inden for tre år *efter* vedtagelsen af en tidligere foranstaltning vedrørende dette marked. Denne periode kan dog undtagelsesvis forlænges **med op til yderligere** tre år, når den nationale tilsynsmyndighed har notificeret en foreslået forlængelse til Kommissionen med en begrundelse, og Kommissionen ikke har gjort indsigelse mod den notificerede forlængelse inden en måned

Onsdag, den 6. maj 2009

b) inden for to år efter vedtagelsen af en revideret henstilling om relevante markeder, når der er tale om markeder, der ikke tidligere er notificeret til Kommissionen, eller

c) inden for to år efter tiltrædelsen for medlemsstater, der for nylig er tiltrådt EU.«

c) Følgende stykke tilføjes:

»7. Hvis en national tilsynsmyndighed ikke har gennemført analysen af et relevant marked, der er udpeget i henstillingen, inden for den frist, der er fastsat i artikel 16, stk. 6, yder **BEREC**, på anmodning, bistand til den pågældende nationale tilsynsmyndighed ved at fuldføre analysen af det specifikke marked og de særlige forpligtelser, der skal pålægges. Med denne bistand notificerer den pågældende nationale tilsynsmyndighed inden seks måneder udkastet til foranstaltning til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 7.«

19) I artikel 17 foretages følgende ændringer:

a) I **stk. 1, første punktum**, ændres »**standarder**« til »**ikke-obligatoriske standarder**«

b) Stk. 2, tredje afsnit, affattes således:

»Hvis sådanne standarder og/eller specifikationer ikke foreligger, tilskynder medlemsstaterne til anvendelse af internationale standarder eller rekommandationer, som er vedtaget af Den Internationale Telekommunikationsunion (ITU), **Den Europæiske Konference af Post- og Teleadministrationer (CEPT)**, Den Internationale Standardiseringsorganisation (ISO) eller Den Internationale Elektrotekniske Kommission (IEC).«

c) Stk. 4 og 5 affattes således:

»4. Når Kommissionen påtænker at gøre implementering af bestemte standarder og/eller specifikationer obligatorisk, offentliggør den i Den Europæiske Unions Tidende en opfordring til alle berørte parter om at fremsætte deres bemærkninger offentligt. Kommissionen træffer passende implementeringsforanstaltninger og gør implementering af de relevante standarder obligatorisk ved at betegne dem som obligatoriske standarder i den liste over standarder og/eller specifikationer, der offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende.

5. Mener Kommissionen, at de i stk. 1 omhandlede standarder og/eller specifikationer ikke længere bidrager til udbud af harmoniserede elektroniske kommunikationstjenester, ikke længere opfylder forbrugernes behov eller hæmmer den teknologiske udvikling, skal den efter *rådgivningsproceduren* i **artikel 22, stk. 2**, fjerne dem fra den i stk. 1 omhandlede liste over standarder og/eller specifikationer.«

d) I stk. 6 ændres »skal den efter proceduren i artikel 22, stk. 3, fjerne dem fra den i stk. 1 omhandlede liste over standarder og/eller specifikationer« til »skal den træffe passende *gennemførelsesforanstaltninger* og fjerne disse standarder og/eller specifikationer fra den i stk. 1 omhandlede liste over standarder og/eller specifikationer«

e) Følgende stykke indsættes:

»6a. De implementeringsforanstaltninger, der henvises til i stk. 4 og 6, og som har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter forskrifts-proceduren med kontrol, jf. artikel 22, stk. 3.«

Onsdag, den 6. maj 2009

20) I artikel 18 foretages følgende ændringer:

a) I stk. 1 tilføjes følgende || litra ||:

»c) udbydere af digital-tv-tjenester og -udstyr til at samarbejde om at stille interoperable tv-tjenester til rådighed for handicappede slutbrugere.«

b) Stk. 3 udgår.

21) Artikel 19 affattes således:

»Artikel 19

Harmonisering

1. Hvis Kommissionen finder, at afvigelser i de nationale tilsynsmyndigheders udførelse af de opgaver, de er pålagt i henhold til dette direktiv og særdirektiverne, kan skabe hindringer i det indre marked, kan den under nøje iagttagelse af **BEREC's** udtalelse, **■**, vedtage en henstilling **eller en beslutning** om harmoniseret anvendelse af bestemmelserne i dette direktiv og særdirektiverne for at fremme opfyldelsen af målene i artikel 8, jf. dog artikel 9 i dette direktiv og artikel 6 og 8 i direktiv 2002/20/EF (tilladelsesdirektivet).

2. Når Kommissionen udsteder en henstilling i henhold til stk. 1, handler den efter rådgivningsproceduren i artikel 22, stk. 2.

Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder under udførelsen af deres opgaver tager nøje hensyn til sådanne henstillinger. Vælger en national tilsynsmyndighed at undlade at følge en henstilling, underretter den Kommissionen herom og begrundet sin holdning.

3. **Beslutninger, der vedtages i henhold til stk. 1, kan kun omfatte fastlæggelse af en harmoniseret eller koordineret fremgangsmåde med henblik på at behandle følgende spørgsmål:**

a) **inkonsekvent gennemførelse af almindelig regulering i praksis fra de nationale tilsynsmyndigheders side i forbindelse med regulering af markederne for elektronisk kommunikation i henhold til artikel 15 og 16, hvor det skaber hindringer for det indre marked. I sådanne beslutninger henvises der ikke til specifikke notifikationer fra de nationale tilsynsmyndigheder i medfør af artikel 7a.**

**I sådanne tilfælde udarbejder Kommissionen ikke et udkast til beslutning**

— **før der er gået mindst to år fra vedtagelsen af en henstilling fra Kommissionen om samme spørgsmål, og**

— **uden at tage nøje hensyn til en udtalelse fra BEREC om det hensigtsmæssige i at vedtage en sådan beslutning, som udarbejdes af BEREC senest tre måneder efter Kommissionens anmodning**

b) **nummerering, herunder nummerserier, portabilitet for numre og identifikationsmidler, nummer- og adresseomsætningssystemer og adgang til 112-alarmtjenester.**

Onsdag, den 6. maj 2009

**4. Den i stk. 1 nævnte beslutning, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 22, stk. 3.**

5. **BEREC** kan på eget initiativ rådgive Kommissionen om, hvorvidt der bør vedtages en foranstaltning i henhold til stk. 1.«

22) Artikel 20, stk. 1, affattes således:

»1. Opstår der en tvist i forbindelse med eksisterende forpligtelser, der følger af dette direktiv eller særdirektiverne, mellem virksomheder, der udbyder elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester i en medlemsstat, eller mellem sådanne virksomheder og andre virksomheder i medlemsstaten, som er omfattet af adgangs- og/eller sammenkoblingsforpligtelser i henhold til dette direktiv eller særdirektiverne, træffer den pågældende nationale tilsynsmyndighed, efter anmodning fra den ene eller den anden af parterne, med forbehold af bestemmelserne i stk. 2, en bindende afgørelse for at bilægge tvisten hurtigst muligt og under alle omstændigheder inden fire måneder, bortset fra helt ekstraordinære tilfælde. Medlemsstaterne kræver, at alle parter samarbejder fuldt og helt med den nationale tilsynsmyndighed.«

23) Artikel 21 affattes således:

»Artikel 21

Twistbilæggelse mellem parter i forskellige medlemsstater

1. Opstår der uenighed mellem parter i forskellige medlemsstater på et område, der er omfattet af dette direktiv eller særdirektiverne, og har tilsynsmyndigheder fra mere end én medlemsstat kompetence i sagen, finder bestemmelserne i stk. 2, 3 og 4 anvendelse.

2. Alle parter kan forelægge tvisten for de berørte nationale tilsynsmyndigheder. De kompetente nationale tilsynsmyndigheder koordinerer deres indsats **og har ret til at høre BEREC** for at finde en **konsekvent** løsning på tvisten i overensstemmelse med målene i artikel 8.

**Alle forpligtelser, der pålægges en virksomhed af de nationale tilsynsmyndigheder som led i bilæggelsen af en tvist, skal være i overensstemmelse med bestemmelserne i dette direktiv og særdirektiverne.**

Enhver national tilsynsmyndighed, der har kompetence i en sådan tvist, kan anmode **BEREC** om at vedtage en udtalelse om, hvilken foranstaltning der skal træffes i overensstemmelse med rammedirektivet og/eller særdirektiverne for at bilægge tvisten.

Når en sådan anmodning forelægges for **BEREC**, skal alle nationale tilsynsmyndigheder med kompetence i et aspekt af tvisten afvente **BEREC's** udtalelse, før de tager skridt til at bilægge tvisten. Dette udelukker ikke, at nationale tilsynsmyndigheder om nødvendigt kan træffe hasteforanstaltninger.

Enhver forpligtelse, som den nationale tilsynsmyndighed pålægger en virksomhed som led i bilæggelse af en tvist, skal være i overensstemmelse med bestemmelserne i dette direktiv og særdirektiverne og tage nøje hensyn til den udtalelse, **BEREC** har vedtaget.

3. Medlemsstaterne kan i deres bestemmelser åbne mulighed for, at de kompetente nationale tilsynsmyndigheder sammen kan afslå at bilægge en tvist, hvor der findes andre mulige mekanismer, f.eks. mægling, som bedre kan bidrage til en hurtig bilæggelse af tvisten i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 8.

Onsdag, den 6. maj 2009

De underretter hurtigst muligt parterne herom. Er tvisten endnu ikke bilagt efter fire måneder, og er den ikke indbragt for en domstol, koordinerer de nationale tilsynsmyndigheder, hvis en af parterne anmoder om det, deres indsats for at bilægge tvisten i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 8, idet de tager nøje hensyn til en eventuel udtalelse vedtaget af **BEREC**.

4. Den i stk. 2 omhandlede procedure hindrer ikke nogen af parterne i at indbringe sagen for en domstol.»

24) Følgende artikel indsættes:

»Artikel 21a

Sanktioner

Medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om sanktioner for overtrædelse af de nationale bestemmelser, der er vedtaget i medfør af dette direktiv og særdirektiverne, og træffer alle nødvendige foranstaltninger til at sikre gennemførelsen heraf. De sanktioner, der pålægges, skal være **hensigtsmæssige**, effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning. Medlemsstaterne giver senest den ... (\*) Kommissionen meddelelse om disse sanktionsbestemmelser og giver omgående meddelelse om senere ændringer af betydning for dem.»

(\*) Fristen for gennemførelsen af *dette* direktiv.

25) I artikel 22 foretages følgende ændringer:

■

a) Stk. 3 affattes således:

»3. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5a, stk. 1-4, og artikel 7 i afgørelse 1999/468/EF anvendelse, jf. dennes artikel 8.«

b) Stk. 4 udgår.

26) Artikel 27 udgår.

27) Bilag I udgår.

28) Bilag II affattes således:

»BILAG II

Kriterier der anvendes af nationale tilsynsmyndigheder ved vurdering af kollektivt dominerende stilling, jf. artikel 14, stk. 2, andet afsnit.

Der er formodning for, at to eller flere virksomheder kan indtage en kollektivt dominerende stilling, jf. artikel 14, hvis de, selv uden strukturelle eller andre indbyrdes forbindelser, opererer på et marked, som er karakteriseret ved mangel på effektiv konkurrence, og hvor ingen virksomheder har en stærk markedsposition. I overensstemmelse med **gældende fællesskabsret og EF-Domstolens retspraksis** om kollektivt dominerende stilling ■ vil dette sandsynligvis være tilfældet, hvor markedet er koncentreret og udviser en række karakteristika, hvoraf følgende kan være de mest relevante i forbindelse med elektronisk kommunikation:

— lav efterspørgselselasticitet

— markedsandele, der er omtrent lige store

Onsdag, den 6. maj 2009

- høje juridiske eller økonomiske adgangsbarrierer
- vertikal integration med kollektiv afvisning af levering
- manglende modvægt fra aftagersiden
- manglende potentiel konkurrence.

Ovennævnte liste er vejledende og ikke udtømmende, og kriterierne er heller ikke kumulative. Listen skal snarere tjene som illustration af den type kendsgerninger, der kan anvendes som grundlag for påstande om, at der foreligger en kollektivt dominerende stilling. ■.

## Artikel 2

### Ændringer i direktiv 2002/19/EF (adgangsdirektivet)

I direktiv 2002/19/EF foretages følgende ændringer:

1) I artikel 2 foretages følgende ændringer:

a) Litra a) affattes således:

»a) »adgang«: tilrådighedsstillelse af faciliteter og/eller tjenester for en anden virksomhed på nærmere fastsatte vilkår og på eksklusivt eller ikke-eksklusivt grundlag med henblik på udbud af elektroniske kommunikationstjenester, herunder når de anvendes til levering af informationssamfundstjenester eller radio- eller tv-indholdstjenester. Adgang omfatter bl.a. adgang til netelementer og tilhørende faciliteter, der kan indebære tilslutning af udstyr, såvel kabel- som radiobaseret tilslutning (dette omfatter navnlig adgang til abonnentledninger og de nødvendige faciliteter og tjenester med henblik på levering af tjenester via abonnentledninger), adgang til fysisk infrastruktur, herunder bygninger, kabelkanaler og master, adgang til relevante softwaresystemer, herunder driftsstøttesystemer, adgang til informationssystemer eller databaser til forhåndsbestilling, levering, bestilling, vedligeholdelses- og reparationsbestilling samt fakturering, adgang til nummerkonvertering eller systemer, der tilbyder tilsvarende funktioner, adgang til fastnet og mobilnet, navnlig med henblik på roaming, adgang til adgangsstyringssystemer til digitale tv-tjenester og adgang til virtuelle net tjenester«

b) Litra e) affattes således:

»e) »abonnentledninger«: den fysiske ledning, der forbinder nettermineringspunktet ■ til en ■ hovedfordeler eller et tilsvarende punkt, i faste offentlige elektroniske kommunikationsnet.«

2) Artikel 4, stk. 1, affattes således:

»1. Udbydere af offentlige kommunikationsnet har ret og, hvis andre virksomheder, der har en tilsvarende tilladelse i overensstemmelse med artikel 4 i direktiv 2002/20/EF (tilladelsesdirektivet), anmoder derom, også pligt til indbyrdes at forhandle sig frem til aftaler om samtrafik med henblik på at udbyde offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester, så det sikres, at disse tjenester kan udbydes i hele Fællesskabet, og at der er interoperabilitet. Udbydere skal tilbyde andre virksomheder adgang og samtrafik på vilkår og betingelser, der er i overensstemmelse med de forpligtelser, som pålægges af de nationale tilsynsmyndigheder i medfør af artikel 5-8.«

3) I artikel 5 foretages følgende ændringer:

a) I stk. 1 foretages følgende ændringer:

Onsdag, den 6. maj 2009

i) Første afsnit, affattes således:

»1. De nationale tilsynsmyndigheder skal med henblik på at virkeliggøre målsætningerne i artikel 8 i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet) tilskynde til og, når det er hensigtsmæssigt, sørge for, at der i henhold til bestemmelserne i dette direktiv etableres den fornødne adgang og samtrafik og sikres interoperabilitet mellem tjenesterne, samt varetage deres ansvar med henblik på at fremme effektivitet, holdbar konkurrence, effektive investeringer og innovation samt skabe flest mulige fordele for slutbrugerne.«

ii) *Følgende litra indføjes:*

**»ab) i begrundede tilfælde og i det omfang, det er nødvendigt, kunne forpligte de virksomheder, der kontrollerer adgangen til slutbrugerne, til at gøre deres tjenester interoperable«**

b) Stk. 2 affattes således:

»2. Forpligtelser og betingelser, der indføres i overensstemmelse med stk. 1, skal være objektive, transparente, forholdsmæssige og ikke-diskriminerende og skal gennemføres **||** efter procedurene i **artikel 6, 7 og 7a** i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet).«

c) Stk. 3 udgår.

d) Stk. 4 affattes således:

»3. Hvad angår adgang og samtrafik, jf. stk. 1, sørger medlemsstaterne for, at den nationale tilsynsmyndighed kan gribe ind på eget initiativ, når det er begrundet i hensynet til at sikre de politiske målsætninger i artikel 8 i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet), jf. bestemmelserne i nærværende direktiv og procedurene i artikel 6 og 7, 20 og 21 i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet).«

4) Artikel 6, stk. 2, affattes således:

2. På baggrund af den markedsmæssige og teknologiske udvikling kan Kommissionen vedtage gennemførelsesforanstaltninger for at ændre bilag I. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i direktivet, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 14, stk. 3.

5) Artikel 7 udgår.

6) I artikel 8 foretages følgende ændringer:

a) I stk. 1 ændres »artikel 9-13« til »artikel 9-13a«

b) I stk. 3 foretages følgende ændringer:

i) I første afsnit foretages følgende ændringer:

— I første led ændres »artikel 5, stk. 1 og 2, og artikel 6« til »artikel 5, stk. 1, og artikel 6«.

Onsdag, den 6. maj 2009

- I andet led ændres »Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/66/EF af 15. december 1997 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred inden for telesektoren (\*)« til »Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor (direktivet om databeskyttelse inden for elektronisk kommunikation) (\*\*)

(\*) EFT L 24 af 30.1.1998, s. 1.

(\*\*) EFT L 201 af 31.7.2002, s. 37.«

ii) Andet afsnit affattes således:

»I særlige tilfælde, hvor en national tilsynsmyndighed påtænker at pålægge udbydere med en stærk markedsposition andre forpligtelser i forbindelse med adgang og samtrafik end de i artikel 9-13 nævnte, skal den fremsætte anmodning herom over for Kommissionen. Kommissionen tager nøje hensyn til udtalelsen fra **Sammenslutningen** af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for **Elektronisk Kommunikation (BEREC)** (\*). Kommissionen træffer i overensstemmelse med artikel 14, stk. 2, afgørelse om, hvorvidt den nationale tilsynsmyndighed må træffe sådanne foranstaltninger eller ej.

(\*) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. ... af ... [om oprettelse af **Sammenslutningen** af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for **Elektronisk Kommunikation (BEREC)** og dens støttekontor]«

7) I artikel 9 foretages følgende ændringer:

a) Stk. 1 affattes således:

»1. De nationale tilsynsmyndigheder kan i medfør af bestemmelserne i artikel 8 pålægge forpligtelser vedrørende transparens i forbindelse med samtrafik og/eller adgang og kræve, at udbydere skal offentliggøre bestemte oplysninger, som f.eks. regnskabsoplysninger, tekniske specifikationer, netkarakteristika, betingelser og vilkår for levering og anvendelse, herunder **eventuelle betingelser for begrænsning af adgangen til og/eller anvendelsen af tjenester og applikationer, hvor medlemsstaterne tillader sådanne betingelser i overensstemmelse med fællesskabsretten**, samt priser.«

b) Stk. 4 affattes således:

»4. Uanset stk. 3 skal de nationale tilsynsmyndigheder sikre, at der offentliggøres et standardtilbud, der som mindstekrav indeholder de elementer, der er fastsat i bilag II, når en udbyder i henhold til artikel 12 har forpligtelser vedrørende engrosadgang til netinfrastruktur ■.«

c) Stk. 5 affattes således:

5. Kommissionen kan vedtage de ændringer til bilag II, der er nødvendige for at tilpasse det til den teknologiske og markedsmæssige udvikling. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i direktivet, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 14, stk. 3. Kommissionen kan ved gennemførelsen af dette stykke lade sig bistå af **BEREC**.

8) I artikel 12 foretages følgende ændringer:

a) Stk. 1, litra a), affattes således:

»a) at give tredjemand adgang til specifikke netelementer og/eller faciliteter, herunder adgang til netelementer, som ikke er aktive, og/eller ubundet adgang til abonnentledninger, for bl.a. at muliggøre operatørforvalg og/eller fast operatørvalg og/eller tilbud om videresalg af abonnentledninger«

Onsdag, den 6. maj 2009

b) Stk. 1, litra f), affattes således:

f) at tilbyde samhusning eller andre former for fælles brug af tilhørende faciliteter ■

c) I stk. 1 tilføjes følgende litra:

»j) at tilbyde adgang til tilknyttede tjenester såsom tjenester vedrørende identitet, geografisk placering og tilstedeværelse.«

d) I stk. 2, affattes indledningen og litra a), således:

»2. Når de nationale myndigheder overvejer, om de skal pålægge forpligtelserne i stk. 1 og især, når de vurderer, om sådanne forpligtelser er i overensstemmelse med de målsætninger, der er fastsat i artikel 8 i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet) skal de navnlig tage hensyn til nedenstående faktorer:

a) om det i lyset af den igangværende markedsudvikling er teknisk og økonomisk gennemførligt at bruge eller installere konkurrerende faciliteter under hensyntagen til karakteren og typen af de involverede samtrafik- og/eller adgangsordninger, herunder levedygtigheden af andre opstrøms accessprodukter såsom adgang til kabelkanaler«

e) **Stk. 2, litra c) og d)**, affattes således:

**»c) hvor store startinvesteringer ejeren af faciliteten skal foretage set i forhold til de offentlige investeringer og de risici, der er forbundet hermed**

d) behovet for at sikre konkurrence på længere sigt, **med særlig vægt på** økonomisk effektiv infrastrukturbaseret konkurrence«

f) Følgende tilføjes som stk. 3:

»3. Når det pålægges en udbyder at give adgang i medfør af denne artikel, kan de nationale tilsynsmyndigheder fastsætte tekniske eller driftsmæssige betingelser, som skal opfyldes af udbyderen og/eller dem, der er berettiget i medfør af sådan adgang, når det er nødvendigt for at sikre normal drift af nettet. Forpligtelser til at overholde særlige tekniske standarder eller specifikationer skal være i overensstemmelse med de standarder og specifikationer, der er fastlagt i overensstemmelse med artikel 17 i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet).«

9) Artikel 13, stk. 1 affattes således:

»1. De nationale tilsynsmyndigheder kan i medfør af bestemmelserne i artikel 8 pålægge forpligtelser vedrørende omkostningsdækning og priskontrol, herunder forpligtelser vedrørende omkostningsbase-rede priser og udarbejdelse af omkostningsregnskabssystemer i forbindelse med udbud af bestemte former for samtrafik og/eller adgang, såfremt en markedsanalyse viser, at den pågældende udbyder som følge af en utilstrækkelig konkurrence vil kunne opretholde sine priser på et unaturligt højt niveau eller opretholde en prisklemme til skade for slutbrugerne. For at tilskynde udbyderen til investeringer, herunder i næste generations net, skal de nationale tilsynsmyndigheder tage hensyn til udbyderens investeringer og lade udbyderen få en rimelig forrentning af den relevante investerede kapital under hensyntagen til **eventuelle specifikke risici i forbindelse med et bestemt nyt netinvesteringsprojekt.**«

■

Onsdag, den 6. maj 2009

10) Følgende artikler indsættes:

»Artikel 13a

Funktionel adskillelse

1. Konkluderer den nationale tilsynsmyndighed, at de relevante forpligtelser, der er pålagt i henhold til artikel 9-13, ikke har kunnet tilvejebringe effektiv konkurrence, og at der er konstateret vigtige og vedvarende konkurrenceproblemer og/eller markedssvigt i forbindelse med engrossalg **på** visse **markeder for** accessprodukter, kan den som en undtagelsesforanstaltning i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 8, stk. 3, andet afsnit, pålægge vertikalt integrerede virksomheder at placere aktiviteter i forbindelse med engrossalg af relevante accessprodukter i en uafhængigt fungerende forretningsenhed.

Denne forretningsenhed skal levere accessprodukter og -tjenester til alle virksomheder, herunder andre forretningsenheder af moderselskabet, efter samme tidsfrister, vilkår og betingelser, herunder vedrørende priser og serviceniveau, og via samme systemer og processer.

2. Når en national tilsynsmyndighed agter at pålægge et krav om funktionel adskillelse, forelægger den Kommissionen et forslag, der omfatter

- a) dokumentation der *underbygger* den nationale tilsynsmyndigheds konklusioner, jf. stk. 1
- b) en begrundet vurdering, hvoraf det fremgår, at der er ingen eller ringe udsigt til faktisk og bæredygtig infrastrukturbaseret konkurrence inden for en rimelig tidshorisont
- c) en analyse af de forventede konsekvenser for tilsynsmyndigheden, for virksomheden, **især de ansatte i den særskilte virksomhed og sektoren for elektronisk kommunikation som helhed, og** for incitamentet til at investere i sektoren som helhed, navnlig med hensyn til behovet for at sikre social og territorial samhørighed, samt for andre interesser, herunder navnlig de forventede konsekvenser for konkurrencen og eventuelle heraf følgende virkninger for forbrugerne
- d) **en analyse af årsagerne til, at denne forpligtelse vil være det mest effektive middel til at gennemføre afhjælpningsforanstaltninger med sigte på at reagere på konstaterede konkurrenceproblemer/markedssvigt.**

3. Udkastet til foranstaltninger skal omfatte følgende elementer:

- a) nøje oplysninger om adskillelsens art og grad, herunder navnlig den særskilte forretningsenheds retlige status
- b) en beskrivelse af den særskilte forretningsenheds aktiver samt de produkter eller tjenester, der skal leveres af denne forretningsenhed
- c) de organisatoriske foranstaltninger, der skal træffes for at sikre personalets uafhængighed i den særskilte forretningsenhed, og den dertil svarende incitamentstruktur
- d) regler til sikring af forpligtelsernes overholdelse
- e) regler til sikring af transparens omkring driftsprocedurerne, navnlig over for andre interesser
- f) et overvågningsprogram med henblik på at sikre, at forpligtelserne overholdes, herunder offentliggørelsen af en årlig rapport.

Onsdag, den 6. maj 2009

4. Når Kommissionen har truffet afgørelse om udkastet til foranstaltninger i henhold til artikel 8, stk. 3, gennemfører den nationale tilsynsmyndighed efter proceduren i artikel 16 i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet) en koordineret analyse af de forskellige markeder med tilknytning til accessnettet. På grundlag af resultatet af analysen træffer den nationale tilsynsmyndighed i overensstemmelse med artikel 6 og 7 i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet) afgørelse om at pålægge, opretholde, ændre eller ophæve forpligtelser.

5. En virksomhed, der er pålagt funktionel adskillelse, kan pålægges enhver af de forpligtelser, der er nævnt i artikel 9-13 på ethvert specifikt marked, hvor den i overensstemmelse med artikel 16 i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet) er udpeget som virksomhed med en stærk markedsposition, eller enhver anden forpligtelse, der er godkendt af Kommissionen i medfør af artikel 8, stk. 3.

#### Artikel 13b

##### Frivillig funktionel adskillelse hos vertikalt integrerede virksomheder

1. En virksomhed, der i overensstemmelse med artikel 16 i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet) er udpeget som værende i besiddelse af en stærk markedsposition på et eller flere relevante markeder, skal underrette den nationale tilsynsmyndighed på forhånd og i god tid for at give den nationale tilsynsmyndighed mulighed for at vurdere virkningen af den planlagte transaktion, hvis den vil overdrage sit accessnet eller en væsentlig del heraf til en særskilt juridisk enhed med en anden ejer eller oprette en særskilt forretningsenhed med henblik på at give alle detailudbydere, herunder virksomhedens egne detailafdelinger, fuldt ud tilsvarende accessprodukter.

En virksomhed skal også underrette den nationale tilsynsmyndighed om enhver ændring af denne plan og om slutresultatet af adskillelsesprocessen.

2. Den nationale tilsynsmyndighed vurderer, hvilke følger den planlagte transaktion har for de gældende forpligtelser i henhold til direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet).

Til det formål gennemfører den nationale tilsynsmyndighed efter proceduren i artikel 16 i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet) en koordineret analyse af de forskellige markeder med tilknytning til accessnettet.

På grundlag af resultatet af analysen træffer den nationale tilsynsmyndighed i overensstemmelse med artikel 6 og 7 i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet) afgørelse om at pålægge, opretholde, ændre eller ophæve forpligtelser.

3. Den juridisk og/eller driftsmæssigt særskilte forretningsenhed kan pålægges enhver af de forpligtelser, der er nævnt i artikel 9-13 på ethvert specifikt marked, hvor den i overensstemmelse med artikel 16 i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet) er udpeget som virksomhed med en stærk markedsposition, eller enhver anden forpligtelse, der er godkendt af Kommissionen i medfør af artikel 8, stk. 3.

#### 11) I artikel 14 foretages følgende ændringer:

##### a) Stk. 3 affattes således:

»3. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5a, stk. 1-4, og artikel 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dennes artikel 8.«

##### b) Stk. 4 udgår.

#### 12) I bilag II foretages følgende ændringer:

##### a) Titlen affattes således:

Onsdag, den 6. maj 2009

»Minimumsliste over elementer, der skal indgå i de standardtilbud om engrosadgang til netinfrastruktur, herunder **delt eller fuldstændig** ubundtet adgang til abonnentledninger på et fast sted, som notificerede udbydere **med en stærk markedsposition (SMP-udbydere)** skal offentliggøre«

b) Litra a) affattes således:

»a) »abonnentledningsafsnit«: et afsnit af en abonnentledning, der forbinder nettermineringspunktet hos abonnenten med et krydsfelt eller nærmere angivet mellemliggende koblingspunkt, i faste offentlige elektroniske kommunikationsnet«

c) Litra c) affattes således:

»c) »fuld ubundtet adgang til abonnentledninger«: den adgangsberettigedes adgang til **SMP-udbydere**s abonnentledninger eller abonnentledningsafsnit, der tillader anvendelse af netinfrastrukturens fulde kapacitet«

d) Litra d) affattes således:

»d) »delt adgang til abonnentledninger«: den adgangsberettigedes adgang til **SMP-udbydere**s abonnentledninger eller abonnentledningsafsnit, der tillader anvendelse af en bestemt del af netinfrastrukturens kapacitet, som f.eks. den del af frekvensen eller tilsvarende.«

e) Del A, punkt 1, 2 og 3, affattes således:

»1. De netelementer, der gives adgang til, omfattende navnlig følgende elementer samt relevante tilknyttede faciliteter:

a) ubundtet adgang til abonnentledninger (fuld og delt)

b) ubundtet adgang til abonnentledningsafsnit (fuld og delt), herunder i givet fald adgang til **netelementer, der ikke er aktive, med det formål at sikre dækning for backhaul-net**

c) i givet fald adgang til kabelkanaler, der muliggør udbygning af accessnettet.

2. Information om fysiske adgangsfaciliteters placering, herunder gadeskabe og hovedfordelere, og adgang til abonnentledninger og abonnentledningsafsnit og backhaul i nærmere bestemte dele af accessnettet og i givet fald oplysninger om placering af kabelkanaler samt adgang i kabelkanalerne.

3. Tekniske vilkår for adgang til og anvendelse af abonnentledninger og abonnentledningsafsnit, herunder de tekniske specifikationer for de parsnoede metalliske ledninger og/eller optiske fibre og/eller tilsvarende, kabeldistributører og tilknyttede faciliteter samt i givet fald tekniske vilkår for adgang til kabelkanaler.«

f) Del B, punkt 1, affattes således:

»1. Oplysning om **SMP-udbydere**s aktuelle, relevante lokaliteter eller materiellokaliteter og om planlagt modernisering heraf (\*).

---

(\*) **Af hensyn til den offentlige sikkerhed kan adgangen til disse oplysninger begrænses til kun at omfatte de berørte parter.**«

Onsdag, den 6. maj 2009

## Artikel 3

## Ændringer i direktiv 2002/20/EF (tilladelsesdirektivet)

I direktiv 2002/20/EF foretages følgende ændringer:

1) Artikel 2, stk. 2, affattes således:

»2. I dette direktiv forstås endvidere ved:

»generel tilladelse«: retlige rammer, der i overensstemmelse med dette direktiv er fastsat af medlemsstaten, og som sikrer ret til at udbyde elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester samt opstiller sektorspecifikke forpligtelser, der kan gælde alle eller specifikke typer elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.«

2) I artikel 3, stk. 2, tilføjes følgende afsnit:

**»Virksomheder, der leverer grænseoverskridende elektroniske kommunikationstjenester til virksomheder, der er etableret i flere medlemsstater, pålægges højst at indgive én anmeldelse pr. berørt medlemsstat.«**

3) Artikel 5 affattes således:

»Artikel 5

Brugsret til radiofrekvenser og numre

1. Medlemsstaterne skal lette brugen af radiofrekvenser inden for rammerne af generelle tilladelser. Medlemsstaterne kan **om nødvendigt** tildele individuelle rettigheder for at:

- undgå skadelig interferens
- sikre tjenesters tekniske kvalitet
- sikre effektiv udnyttelse af frekvenserne eller
- opfylde andre almennyttige målsætninger, som medlemsstaterne definerer i overensstemmelse med fællesskabslovgivningen.

2. Hvor det er nødvendigt at tildele individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser og numre, tildeler medlemsstaterne efter anmodning sådanne rettigheder til enhver virksomhed med henblik på udbud af net eller tjenester i henhold til den generelle tilladelse, der er omhandlet i artikel 3, med forbehold af artikel 6 og 7 og artikel 11, stk. 1, litra c), i dette direktiv, og andre regler til sikring af en effektiv anvendelse af disse ressourcer i overensstemmelse med direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet).

Med forbehold af særlige kriterier og procedurer, som medlemsstaterne fastsætter for tildeling af brugsret til radiofrekvenser til udbydere af radio- eller tv-indholdstjenester med henblik på at forfølge almennyttige målsætninger under overholdelse af fællesskabsretten, tildeles brugsrettighederne til radiofrekvenser og numre gennem åbne, objektive, transparente, ikke-diskriminerende og forholdsmæssigt afpassede procedurer, og, for så vidt angår radiofrekvenser, i overensstemmelse med artikel 9 i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet). Der kan gøres undtagelse fra kravet om åbne procedurer, hvor det er nødvendigt, at en udbyder af radio- eller tv-indholdstjenester tildeles individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser, for at udbyderen kan opfylde en almennyttig målsætning, som medlemsstaterne har fastlagt i overensstemmelse med fællesskabsretten.

Onsdag, den 6. maj 2009

Når medlemsstaterne tildeler brugsrettigheder, angiver de, om rettighedshaveren kan overdrage disse rettigheder, og på hvilke betingelser. For så vidt angår radiofrekvenser, skal sådanne bestemmelser være i overensstemmelse med **artikel 9 og 9b** i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet).

Hvis medlemsstaterne tildeler brugsrettigheder med en begrænset gyldighedsperiode, skal denne være rimelig for den pågældende tjeneste i betragtning af det forfulgte mål **under behørig hensyntagen til nødvendigheden af at tillade en passende periode til amortisation af investeringen**.

**Tildeles der individuelle brugsrettigheder** til radiofrekvenser for **■** ti år **eller mere**, som ikke kan overdrages eller udlejes mellem virksomheder i henhold til artikel 9b i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet), **sikrer** den kompetente nationale myndighed, **at kriterierne for at tildele individuel brugsret overholdes i hele brugstilladelsens gyldighedsperiode**, navnlig hvis rettighedshaveren fremsætter en begrundet anmodning herom. Hvis kriterierne for tildeling af individuelle brugsrettigheder ikke længere finder anvendelse, ændres den individuelle brugsret til en generel tilladelse til brug af radiofrekvenser, **efter forudgående varsel og efter en rimelig frist**, eller den overgår til at kunne overdrages eller udlejes mellem virksomheder i overensstemmelse med artikel 9b i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet).

3. Afgørelser vedrørende brugsret træffes, meddeles og offentliggøres hurtigst muligt, efter at den nationale tilsynsmyndighed har modtaget den fuldstændige ansøgning, og inden tre uger for så vidt angår nummerrettigheder, der er afsat til særlige formål i henhold til den nationale nummerplan, og inden seks uger for så vidt angår radiofrekvenser, der er tildelt til at blive brugt af elektroniske kommunikationstjenester i henhold til den nationale frekvensplan. Den sidstnævnte frist berører ikke gældende internationale aftaler om brug af radiofrekvenser eller satellitbanepositioner.

4. Hvis det efter høring af de interesserede parter i henhold til artikel 6 i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet) er besluttet, at brugsret til numre af usædvanlig økonomisk værdi tildeles efter konkurrenceprægede eller sammenlignende udvælgelsesprocedurer, kan medlemsstaterne forlænge maksimumperioden på tre uger med indtil tre uger.

Artikel 7 finder anvendelse på konkurrenceprægede eller sammenlignende udvælgelsesprocedurer for radiofrekvenser.

5. Medlemsstaterne må ikke begrænse det antal brugsrettigheder, der skal tildeles, undtagen hvor dette er nødvendigt for at sikre en effektiv anvendelse af radiofrekvenser, jf. artikel 7.

6. De kompetente nationale myndigheder sikrer, at radiofrekvenserne udnyttes effektivt og virkningsfuldt i overensstemmelse med artikel 8, stk. 2, og artikel 9, stk. 2, i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet). De sikrer, at konkurrencen ikke forvrides af overdragelse eller akkumulering af brugsrettigheder til radiofrekvenser. Til disse formål kan medlemsstaterne træffe passende foranstaltninger, herunder kræve salg eller udlejning af brugsrettighederne til radiofrekvenser.«

4) I artikel 6 foretages følgende ændringer:

a) Stk. 1 affattes således:

»1. Den generelle tilladelse til udbud af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester samt brugsretten til radiofrekvenser og numre kan kun underlægges de i bilag I anførte vilkår. Sådanne vilkår skal være ikke-diskriminerende, forholdsmæssigt afpassede og transparente, og brugsretten til radiofrekvenser skal være i overensstemmelse med artikel 9 i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet).«

b) I stk. 2 ændres »artikel 16, 17, 18 og 19 i direktiv 2002/22/EF (forsyningspligtdirektivet)« til »artikel 17 i direktiv 2002/22/EF (forsyningspligtdirektivet)«.

Onsdag, den 6. maj 2009

- c) I stk. 3 ændres »bilagets« til »bilag I,«
- 5) I artikel 7 foretages følgende ændringer:
- a) I stk. 1 foretages følgende ændringer:
- i) Det indledende punktum affattes således:
- »1. Hvis en medlemsstat overvejer, om den skal begrænse det antal brugsrettigheder til radiofrekvenser, der skal tildeles, eller om gyldigheden af eksisterende rettigheder skal forlænges på andre vilkår end dem, der er knyttet til rettighederne, skal den bl.a.:«
- ii) Litra c) affattes således:
- »c) offentliggøre beslutninger om begrænsning af tildelingen af brugsret eller om forlængelse af brugsret med begrundelsen herfor«
- b) Stk. 3 affattes således:
- »3. Hvis det er nødvendigt at begrænse tildelingen af brugsrettigheder til radiofrekvenser, tildeler medlemsstaterne sådanne rettigheder på grundlag af udvælgelseskriterier, som skal være objektive, transparente, ikke-diskriminerende og forholdsmæssigt afpassede. Alle udvælgelseskriterier af denne art skal i fornødent omfang tilgodese opfyldelsen af målene i artikel 8 i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet) og af kravene i samme direktivs artikel 9.«
- c) I stk. 5 ændres »artikel 9« til »artikel 9b«,
- 6) I artikel 10 foretages følgende ændringer:
- a) Stk. 1, 2 og 3 affattes således:
- »1. Den nationale tilsynsmyndighed overvåger og kontrollerer i overensstemmelse med artikel 11, at vilkårene for den generelle tilladelse, vilkårene for brugsret og de særlige forpligtelser, jf. artikel 6, stk. 2, overholdes.
- Den nationale tilsynsmyndighed skal have beføjelse til i overensstemmelse med artikel 11 at pålægge virksomheder, som udbyder elektroniske kommunikationsnet og -tjenester i henhold til den generelle tilladelse, eller som har brugsret til radiofrekvenser eller numre, at fremlægge alle de oplysninger, der måtte være nødvendige for at kontrollere, om vilkårene for den generelle tilladelse, vilkårene for brugsret eller de særlige forpligtelser i artikel 6, stk. 2, overholdes.
2. Hvis en national tilsynsmyndighed konstaterer, at en virksomhed ikke overholder et eller flere af den generelle tilladelses eller brugsrettens vilkår, eller de særlige forpligtelser, der nævnes i artikel 6, stk. 2, underretter tilsynsmyndigheden virksomheden herom og giver den mulighed for at fremføre sine synspunkter inden for en rimelig frist.
3. Den relevante myndighed har beføjelse til at kræve, at overtrædelsen, jf. stk. 2, ophører øjeblikkeligt eller inden for en rimelig frist, og tager passende og forholdsmæssigt afpassede skridt for at sikre, at vilkårene overholdes.

Medlemsstaterne bemyndiger i denne forbindelse de relevante myndigheder til ■ at:

Onsdag, den 6. maj 2009

a) iværksætte **afskrækkende** økonomiske sanktioner, **hvor det skønnes hensigtsmæssigt, herunder periodiske sanktioner med tilbagevirkende, kraft og**

b) **udstede ordre til at udsætte eller indstille leveringen af en tjeneste eller et bundt af tjenester, som i alvorlig grad vil kunne skade konkurrencen, indtil adgangsforpligtelser, pålagt efter udarbejdelsen af en markedsanalyse i henhold til artikel 16 i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet), er opfyldt.**

Foranstaltningerne og begrundelsen herfor meddeles straks virksomheden, og denne skal have en rimelig frist til at efterkomme foranstaltningerne.»

b) Stk. 4 affattes således:

»4. Uanset bestemmelserne i stk. 2 og 3 bemyndiger medlemsstaterne den relevante myndighed til, i givet fald, at iværksætte økonomiske sanktioner over for virksomhederne, hvis de ikke fremlægger oplysninger i overensstemmelse med de forpligtelser, der er fastsat efter artikel 11, stk. 1, litra a) eller litra b), i dette direktiv og artikel 9 i direktiv 2002/19/EF (adgangsdirektivet) inden for en rimelig frist, der fastlægges af den nationale tilsynsmyndighed.«

c) Stk. 5 affattes således:

»5. Ved alvorlige eller gentagne overtrædelser af den generelle tilladelses eller en brugsrets vilkår eller af særlige forpligtelser i artikel 6, stk. 2, kan de nationale tilsynsmyndigheder, hvis de i denne artikels stk. 3 omhandlede foranstaltninger til sikring af vilkårenes overholdelse har været virkningsløse, hindre en virksomhed i fortsat at udbyde elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, eller suspendere eller tilbagekalde brugsretten. Der kan pålægges sanktioner, der er effektive, står i rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning, for en periode svarende til overtrædelsens varighed, også selv om overtrædelsen efterfølgende er bragt til ophør.«

d) Stk. 6 affattes således:

»6. Uanset bestemmelserne i stk. 2, 3 og 5, kan den relevante myndighed, når den har bevis for en overtrædelse af vilkårene for den generelle tilladelse eller brugsretten eller af de særlige forpligtelser i artikel 6, stk. 2, som udgør en umiddelbar og alvorlig trussel for den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller folkesundheden, eller som vil skabe alvorlige økonomiske eller driftsmæssige problemer for andre udbydere eller brugere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester eller andre brugere af radiofrekvenser, træffe foreløbige hasteforanstaltninger for at afhjælpe situationen, inden der træffes en endelig afgørelse. Den pågældende virksomhed skal herefter have rimelig mulighed for at fremføre sine synspunkter og foreslå eventuel afhjælpning. Når det er hensigtsmæssigt, kan den relevante myndighed bekræfte de foreløbige foranstaltninger, der højst kan være gyldige i tre måneder, men som i tilfælde, hvor håndhævelsesprocedurerne ikke er afsluttet, kan forlænges med indtil tre måneder.«

7) I artikel 11, stk. 1, foretages følgende ændringer:

a) Litra a) affattes således:

»a) systematisk eller i det konkrete tilfælde at kunne kontrollere overholdelsen af vilkår nr. 1 og 2 i del A, vilkår nr. 2 og 6 i del B og vilkår nr. 2 og 7 i del C, alle i bilag I, samt af de i artikel 6, stk. 2, omhandlede forpligtelser«

b) I litra b), ændres »bilaget« til »bilag I«.

c) Følgende litra tilføjes:

Onsdag, den 6. maj 2009

»g) at sikre en effektiv udnyttelse og en effektiv forvaltning af radiofrekvenser

h) at evaluere fremtidige ændringer i net eller tjenester, der kan få indflydelse på de engrostenester, som stilles til rådighed for konkurrenter.«

d) Andet afsnit affattes således:

»Der må ikke stilles krav om fremlæggelse af de i litra a), b), d), e), f), g) og h) i første afsnit omhandlede oplysninger forud for eller som betingelse for markedsadgang.«

8) Artikel 14 affattes således:

»Artikel 14

Ændring af rettigheder og forpligtelser

1. Medlemsstaterne sikrer, at rettigheder, vilkår og procedurer vedrørende generelle tilladelser og brugsret eller tilladelser til at installere faciliteter kun kan ændres i objektivi t begrundede tilfælde og på en forholdsmæssigt afpasset måde, idet der, hvor det er rimeligt, tages hensyn til de særlige betingelser, der gælder for brugsrettigheder til radiofrekvenser, som kan overdrages. Medmindre de foreslåede ændringer er beskedne og er aftalt med rettighedshaveren eller indehaveren af den generelle tilladelse, skal der på passende vis orienteres om, at sådanne ændringer er planlagt, og de berørte parter, herunder brugere og forbrugere, skal have en rimelig frist til at fremføre deres synspunkter om de foreslåede ændringer; denne frist må kun i særlige tilfælde være mindre end fire uger.

2. Medlemsstaterne må ikke begrænse eller tilbagekalde tilladelser til at installere faciliteter eller brugsrettigheder til radiofrekvenser inden udløbet af den periode, for hvilken de er tildelt, undtagen i begrundede tilfælde og i givet fald i overensstemmelse med bilag I og relevante nationale bestemmelser om kompensation for tilbagekaldelse af tilladelser.«

9) Artikel 15, stk. 1, affattes således:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at alle relevante oplysninger om rettigheder, vilkår, procedurer, gebyrer, afgifter og afgørelser i forbindelse med generelle tilladelser, brugsret og tilladelser til at installere faciliteter offentliggøres og ajourføres på passende vis, så alle interesserede parter har let adgang til disse oplysninger.«

10) Artikel 17, stk. 1 og 2, affattes således:

»1. Medlemsstaterne bringer de generelle tilladelser og individuelle brugsrettigheder, som allerede er gældende den 31. december 2009, i overensstemmelse med artikel 5, 6, 7 og bilag I i dette direktiv senest to år efter dette direktivs ikrafttrædelsesdato, jf. dog artikel 9a i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet).

2. Når anvendelsen af stk. 1 medfører en indskrænkning af rettigheder eller en udvidelse af allerede eksisterende generelle tilladelser og individuelle brugsrettigheder, kan medlemsstaterne forlænge gyldigheden af disse rettigheder og forpligtelser til senest den 30. september 2012, såfremt dette ikke påvirker andre virksomheders rettigheder i henhold til fællesskabsretten. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om sådanne forlængelser og begrundes dem.«

11) Bilaget ændres som anført i bilaget til dette direktiv.

Onsdag, den 6. maj 2009

Artikel 4

Ophævelse

Forordning (EF) nr. 2887/2000 ophæves.

Artikel 5

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør senest den ... (\*) de nødvendige love og administrative bestemmelser for at efterkomme dette direktiv. De meddeler straks Kommissionen teksten til disse love og bestemmelser.

Medlemsstaterne anvender disse love og bestemmelser fra den ... (\*\*).

Disse foranstaltninger skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsforskrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 6

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende.

Artikel 7

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i ||

På Europa-Parlamentets vegne  
Formand

På Rådets vegne  
Formand

---

(\*) 18 måneder efter datoen for dette direktivs ikrafttræden.

(\*\*) Én dag efter den i første afsnit nævnte dato.

Onsdag, den 6. maj 2009

## BILAG

I bilaget til direktiv 2002/20/EF (tilladelsesdirektivet) foretages følgende ændringer:

1) Første afsnit affattes således:

»De i dette bilag anførte vilkår er en udtømmende liste over de vilkår, som kan knyttes til generelle tilladelser (del A), brugsret til radiofrekvenser (del B) og brugsret til numre (del C), jf. artikel 6, stk. 1, og artikel 11, stk. 1, litra a), i overensstemmelse med artikel 5, 6, 7, 8 og 9 i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet).«

2) I del A foretages følgende ændringer:

a) Punkt 4 affattes således:

»4. Slutbrugerens adgang til numre fra den nationale nummerplan, ETNS- og UIFN-numre og, hvor det er teknisk og økonomisk gennemførligt, fra andre medlemsstaters nummerplaner samt vilkår i overensstemmelse med direktiv 2002/22/EF (forsyningspligtdirektivet).«

b) Punkt 7 affattes således:

7. »Beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred, der er specifik for den elektroniske kommunikationssektor, i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF (direktivet om databeskyttelse inden for elektronisk kommunikation) (\*).

(\*) EFT L 201 af 31.7.2002, s. 37.«

c) Punkt 8 affattes således:

8. »Regler om forbrugerbeskyttelse, som gælder specifikt for den elektroniske kommunikationssektor, herunder vilkår i overensstemmelse med direktiv 2002/22/EF (forsyningspligtdirektivet) og vilkår vedrørende tilgængelighed for handicappede brugere i overensstemmelse med nævnte direktivs artikel 7.«

d) I punkt 11 ændres »direktiv 97/66/EF« til »direktiv 2002/58/EF«.

e) Følgende punkt indsættes:

»11a. Betingelser for brug til meddelelser fra offentlige myndigheder til offentligheden med det formål at advare mod overhængende farer og afbøde følgerne af større katastrofer.«

f) Punkt 12 affattes således:

»12. Betingelser for brug i tilfælde af omfattende katastrofer eller nationale nødsituationer med henblik på at sikre kommunikationen mellem beredskabstjenester og myndigheder.«

g) Punkt 16 affattes således:

»16. Sikring af offentlige net mod ulovlig adgang i overensstemmelse med direktiv 2002/58/EF (direktivet om databeskyttelse inden for elektronisk kommunikation).«

Onsdag, den 6. maj 2009

h) Følgende punkt tilføjes:

- »19. Transparensforpligtelser for virksomheder, der udbyder offentlige **kommunikationsnet**, der er tilgængelige for offentligheden, med henblik på at sikre gennemgående konnektivitet i overensstemmelse med målene og principperne i artikel 8 i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet), offentliggørelse vedrørende **eventuelle betingelser for begrænsning af adgangen til og/eller anvendelsen af tjenester og applikationer, hvor medlemsstaterne tillader sådanne betingelser i overensstemmelse med fællesskabsretten** og, hvor det er nødvendigt og rimeligt, adgang for de nationale tilsynsmyndigheder til de oplysninger, de har brug for til at kontrollere offentliggørelsens korrekthed.«

3) I del B foretages følgende ændringer:

a) Punkt 1 affattes således:

- »1. Forpligtelse til at yde en tjeneste eller anvende en type teknologi, hvortil brugsretten til frekvensen er tildelt, herunder, hvor det er passende, krav vedrørende dækning og kvalitet.«

b) Punkt 2 affattes således:

- »2. Faktisk og effektiv anvendelse af frekvenser i overensstemmelse med direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet).«

c) Følgende punkt tilføjes:

- »9. Forpligtelser, der specifikt vedrører brug af radiofrekvenser til forsøgsformål.«

4) Del C, punkt 1, affattes således:

- »1. Angivelse af, hvilken tjeneste nummeret skal bruges til, herunder eventuelle krav i tilknytning til udbuddet af denne tjeneste og, for at undgå, at der opstår tvivl, takstprincipper og maksimumspriser for bestemte nummerserier for at sikre beskyttelse af forbrugerne i overensstemmelse med artikel 8, stk. 4, litra b), i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet).«
-